

Toetab Euroopa Liit

Eesti Riikliku Arengukava Euroopa
Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks
– ühtse programmdokumendi 2004 -
2006 seirearuanne prioriteedi tasandil

Riik: Eesti

Prioriteet 3:
Põllumajandus, kalandus ja maaelu

Autorid:
Vivia Aunapuu -
Põllumajandusministeerium;
Merle Kerde -
Põllumajandusministeerium

Aruandluse periood:
01.01.2004-31.12.2004

Viimati täiendatud: 12.04.2005

LÜHENDID

EAGGF - Euroopa Põllumajanduse Tagatis- ja Arendusfond

EL - Euroopa Liit

EÜ – Euroopa Ühendus

KAR - Kalanduse Arendusrahastu

MAK - Eesti Maaelu Arengukava

MES – Maaelu Edendamise Sihtasutus

PM - Põllumajandusministeerium

PRIA – Põllumajanduse Registrate ja Informatsiooni Amet

RAK – Eesti Riiklik Arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks – ühtne programmdokument 2004-2006

STS – Struktuuritoetuse seadus

ÜPP - Ühtne Põllumajanduspoliitika

SISUKORD

LÜHIKOKKUVÕTE	5
I SISSEJUHATUS	7
II TAUSTINFORMATSIOON	11
II.1. PROGRAMMEERIMISE ALUSDOKUMENDID	11
II.2. TÄIENDAVAD TOETUSED JA NENDE KOOSKÕLA PRIORITEEDIGA	13
II. KOLMANDA PRIORITEEDI RAKENDAMISE JA JUHTIMISE PROTSESS	16
III PROJEKTIDE TAOTLEMISE PROTSESS	20
IV SISULINE PROGRESS	22
IV.1. PRIORITEEDI SISULINE PROGRESS.....	22
IV.2. HORISONTAALSED INDIKAATORID	27
V FINANTSPROGRESS	35
V.1. KUMULATIIVSED FINANTSNÄITAJAD	35
V.2. FINANTSNÄITAJAD AASTA LÕIKES	35
V.3. SEKKUMISVALDKONNAD.....	38
VI HINNANG PRIORITEEDI JA MEETMETE RAKENDAMISELE	39
KOLMAS PRIORITEET: PÕLLUMAJANDUS, KALANDUS JA MAAELU	39
MEEDE 3.1: INVESTEERINGUD PÕLLUMAJANDUSTOOTMISSE	40
MEEDE 3.2: PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TÖÖTLEMISE JA TURUSTAMISE PARANDAMISE INVESTEERINGUTOETUS.....	42
MEEDE 3.3: MAJANDUSTEGEVUSE MITMEKESISTAMINE MAAPIIRKONNAS.....	43
MEEDE 3.4: INTEGREERITUD MAAPARANDUS	44
MEEDE 3.5: KÜLADE TAASTAMINE JA ARENDAMINE.....	44
MEEDE 3.6: KOHALIKU INITSIIATIIVI ARENDAMINE – LEADER-TÜÜPI MEEDE	44
MEEDE 3.7: METSAMAJANDUS	45
MEEDE 3.8: NÕUANDE- JA TEABEVITEENUSTE TOETAMINE	45
MEEDE 3.9: KALALAEVASTIKU PÜÜGIVÕIMSUSE REGULEERIMINE	45
MEEDE 3.10: KALALAEVASTIKU MODERNISEERIMINE JA UUENDAMINE	45
MEEDE 3.11: KALANDUSE KÄITLEMISKETI INVESTEERINGUTOETUSE MEETMED	46
ALAMEEDE 3.11.1. KALA- JA VESIVILJELUSSAADUSTE TÖÖTLEMISE INVESTEERINGUTOETUS.....	46
ALAMEEDE 3.11.2. VESIVILJELUSE INVESTEERINGUTOETUS	47
ALAMEEDE 3.11.3. KALASADAMATE MODERNISEERIMINE	47
ALAMEEDE 3.11.4. SISEVETE KALANDUSE INVESTEERINGUTOETUS	47
MEEDE 3.12: MUUD KALANDUSEGA SEOTUD MEETMED	48
ALAMEEDE 3.12.1. KALANDUSE RESTRUKTUREERIMISEGA KAASNEVAD SOTSIAALSED MEETMED.....	48
ALAMEEDE 3.12.2. UUTE TURGUDE LEIDMINE.....	48
REGIONAALARENG	48
VII MEETMETE RAKENDAMISEL ESINENUD PÕHIMÕTTELISED PROBLEEMID	51
VIII ABI RAKENDAMISE TULEMUSLIKKUS	51
IX TOETUSE KASUTAMISE ÜHILDUVUS ÜHENDUSE HORISONTAALPOLIITIKATEGA	51
LISA 1 – MEEDE 3.1 PÕLLUMAJANDUSTOOTMISE INVESTEERINGUTOETUS OBJEKTIDE LÕIKES	53
LISA 2 – MEEDE 3.2 PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TÖÖTLEMISE JA TURUSTAMISE PARANDAMISE INVESTEERINGUTOETUS OBJEKTIDE LÕIKES	59
LISA 3 – MEEDE 3.3 MAJANDUSTEGEVUSE MITMEKESISTAMINE MAAPIIRKONNAS OBJEKTIDE LÕIKES	62

LISA 4 – MEEDE 3.10 KALALAEVASTIKU MODERNISEERIMINE JA UUENDAMINE OBJEKTIDE LÕIKES..... 64

LISA 5 – MEEDE 3.11 KALANDUSE KÄITLEMISKETI INVESTEERINGUTOETUSE MEETMED OBJEKTIDE LÕIKES..... 66

LÜHIKOKKUVÕTE

Eesti Riikliku Arengukava 2004-2006 (RAK) kolmas prioriteet "Põllumajandus, kalandus ja maaelu" koosneb 12 meetmest, millest kaheksat esimest meetet rahastatakse 56 798 282 euro ulatuses Euroopa Liidu (EL) Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi (EAGGF) arendusrahastust ja ülejäänud nelja meetet 12 469 418 euro suuruses summas Kalanduse Arendusrahastust (KAR).

Kolmanda prioriteedi ja ka kõigi meetmete rakendusametuseks on Põllumajandusministeerium. Kõikide meetmete rakendusüksuseks on Põllumajanduse Registre ja Informatsiooni Amet (PRIA).

Aruandlusperioodil toimus taotluste vastuvõtt järgmistel (ala)meetmetel:

- meede 3.1: Investeeringud põllumajandustootmisel 26. aprillist kuni 10. maini;
- meede 3.2: Põllumajandussaaduste töötlemise ja turustamise parandamise investeeringutoetus 5. juulist kuni 30. juulini;
- meede 3.3: Majandustegevuse mitmekesistamine maapiirkonnas 23. augustist kuni 26. augustini;
- meede 3.5: Külade taastamine ja arendamine 22. novembrist kuni 16. detsembrini;
- meede 3.10: Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine 1. septembrist kuni 29. oktoobrini;
- alameede 3.11.1: Kala- ja vesiviljelussaaduste töötlemise investeeringutoetus 30. aprillist kuni 30. juunini;
- alameede 3.11.2: Vesiviljeluse investeeringutoetus 30. aprillist kuni 8. oktoobrini;
- alameede 3.11.4: Sisevete kalanduse investeeringutoetus 22. novembrist kuni 16. detsembrini.

Teiste meetmete hetkeseis:

- meede 3.4: määruse eelnõu kooskõlastati juhtkomisjonis kirjaliku protseduuriga 4. märtsil 2005. Auditid algasid 14. märtsil 2005. Taotluste vastuvõtt on planeeritud 2005. a juulisse.
- meede 3.6: toimub meetme tingimuste välja töötamine.
- meede 3.7: toimub meetme tingimuste välja töötamine.
- meede 3.8: määruse eelnõu kooskõlastati juhtkomisjonis kirjaliku protseduuriga 18. veebruaril 2005. Auditid alustati Põllumajandusministeeriumis 23. veebruaril ja PRIAs 16. märtsil. Taotluste vastuvõtt on planeeritud 2005. a maisse.
- meede 3.9: määruse eelnõu kooskõlastati juhtkomisjonis kirjaliku protseduuriga 3. märtsil 2005. Auditid alustati 14. märtsil. Taotluste vastuvõtt on planeeritud 2005. aasta I poolaastasse.
- alameede 3.11.3: meetme tingimused kehtestati põllumajandusministri 17. jaanuari 2005. a määrusega nr 3. Taotluste vastuvõtt on planeeritud 2005. aasta I poolaastasse.
- alameede 3.12.1: määruse eelnõu kooskõlastati juhtkomisjonis kirjaliku protseduuriga 3. märtsil 2005. Auditid alustati 14. märtsil. Taotluste vastuvõtt on planeeritud 2005. aasta I poolaastasse peale meetme 3.9 rakendumist.
- alameede 3.12.2: toimub määruse eelnõu väljatöötamine. Taotluste vastuvõtt on planeeritud 2005. aasta I poolaastasse.

Kolmanda prioriteedi abikõlblikud kulud (Eesti avalik sektor + EL + erasektor) aastateks 2004-2006 on kokku 174 056 048 eurot, millest 2004. aastal tekkinud kohustused on 87 288 391 eurot, st 50% abikõlblikest kuludest ja tegelikud tõendatud väljamaksed on 2004. aastal

24 496 743 eurot, st 14% abikõlblikest kuludest. Eesti avaliku sektori planeeritud abikõblikud kulud aastateks 2004-2006 on kokku 27 898 915 eurot, millest 2004. aastal tekkinud kohustused on 12 294 359 eurot, st 44% abikõblikest kuludest ja tegelikult tõendatud väljamaksed on 2004. aastal 3 439 371 eurot, st 12% abikõblikest kuludest.

2004. aastal võeti taotlusi vastu 8 meetme ja alameetme raames. Programmperioodi eelarve (Eesti avalik sektor + EL) on 97 166 615 eurot. Kokku esitati 2004. aastal 1 015 taotlust 55 517 328 euro suuruses summas, millest rahuldati 57% ehk 582 taotlust. Aasta lõpuks oli välja makstud 204 projekti ja katkestatud 1 projekt.

2004. aasta lõpuks on taotluste menetlemine on lõppenud järgmistel (ala)meetmetel 3.1; 3.2; 3.3 ja 3.11.1. Menetlemine pole lõppenud (st et rahuldatud taotluste arv muutub) (ala)meetmetel 3.5, 3.10; 3.11.2 ja 3.11.4.

Rakendusasutuse hinnangul on kolmas prioriteet esimesel rakendusaastal edukalt rakendunud, taotluste administreerimise süsteem on üles ehitatud ning taotlejad on olnud väga aktiivsed toetuste taotlemisel.

I SISSEJUHATUS

Käesolev prioriteedi seirearuanne kajastab Eesti Riikliku Arengukava Euroopa Liidu struktuurifondide kasutuselevõtuks – ühtne programmdokument 2004-2006 kolmanda prioriteedi “Põllumajandus, kalandus ja maaelu” elluviimist. Aruanne hõlmab nii finantsilist kui sisulist informatsiooni prioriteedi rakendamise kohta. Kolmanda prioriteedi aruanne tugineb Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (PRIA) poolt koostatud meetmete 3.1-3.12 aruannetel. Kolmanda prioriteedi aruanne on koostatud Põllumajandusministeeriumi vastutusel ning kinnitatud prioriteedi juhtkomisjoni poolt 08. aprillil 2005. Prioriteedi aruandes kajastatud informatsioon on esitatud seisuga 31.12.2004.

Kolmandat prioriteeti rahastatakse programmeerimisperioodil 2004 - 2006 56 798 282 euro ulatuses Euroopa Liidu (EL) Euroopa Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi arendussektioonist (EAGGF) ja 12 469 418 euro suuruses summas Kalanduse Arendusrahastust (KAR).

Kolmanda prioriteedi alla kuuluvad järgmised meetmed ja meetme osad:

- meede 3.1: Investeeringud põllumajandustootmisse (EAGGF);
- meede 3.2: Põllumajandussaaduste töötlemise ja turustamise parandamise investeeringutoetus (EAGGF);
- meede 3.3: Majandustegevuse mitmekesistamine maapiirkonnas (EAGGF);
- meede 3.4: Integreeritud maaparandus (EAGGF);
- meede 3.5: Külade taastamine ja arendamine (EAGGF);
- meede 3.6: Kohaliku initsiatiivi arendamine – LEADER-tüüpi meede (EAGGF);
- meede 3.7: Metsamajandus (EAGGF);
- meede 3.8: Nõuande- ja teabeleviteenuste toetamine (EAGGF);
- meede 3.9: Kalalaevastiku püügivõimsuse reguleerimine (KAR);
- meede 3.10: Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine (KAR);
- meede 3.11: Kalanduse käitlemisketi investeeringutoetuse meetmed (KAR);
  - alameede 3.11.1. Kala- ja vesiviljelussaaduste töötlemise investeeringutoetus;
  - alameede 3.11.2. Vesiviljeluse investeeringutoetus;
  - alameede 3.11.3. Kalasadamate moderniseerimine;
  - alameede 3.11.4. Sisevete kalanduse investeeringutoetus;
- meede 3.12: Muud kalandusega seotud meetmed (KAR);
  - alameede 3.12.1. Kalanduse restruktureerimisega kaasnevad sotsiaalsed meetmed;
  - alameede 3.12.2. Uute turgude leidmine.

I.1. Kolmanda prioriteedi programmiperioodi eelarve

Järgnevas tabelis on esitatud kolmanda prioriteedile ja meetmetele eraldatava toetuse (so struktuuritoetuse ja avaliku sektori finantseering kokku) planeeritud ja tegelikult kasutatud toetus ehk väljamaksed aastate lõikes.

Tabelis esitatud summad on eurodes.

Prioriteet/ meede	2004					2005					2006					Toetus aastatel 2004-2008 kokku
	Riigieelarv es planeeritud vahendid	Eelmisest aastast ületoodud vahendid	Kokku	Tegelikud väljamakse d	Tegelikud väljamakse d planeeritud vahenditest	Riigieelarv es planeeritud vahendid	Eelmisest aastast ületoodud vahendid	Kokku	Tegel ikud välja maks ed	Tegelikud väljamakse d planeeritud vahenditest	Riigieelarv es planeeritud vahendid	Eelmisest aastast ületoodud vahendid	Kokku	Tegel ikud välja maks ed	Tegelikud väljamakse d planeeritud vahenditest	
	1.1	1.2	1.3=1.1+1. 2	1.4	1.5=1.4/1.1 (%)	2.1	2.2	2.3=2.1+2. 2	2.4	2.5=2.4/2.1 (%)	3.1	3.2	3.3=3.1+3. 2	3.4	3.5=3.4/3.1 (%)	
Prioriteet 3	33 935 807		33 934 932	11 151 384	33%	28 026 536	-7 572 348	20 454 188			34 230 598	19 767 403	53 998 000			96 190 460
sh.EL struktuuri- vahendid	24 828 396		24 828 396	7 712 012	31%	20 048 260	11 529 316	31 577 576			23 707 822	31 337 207	55 045 029			68 584 478
sh Eesti avalik sektor	9 106 536		9 106 536	3 439 372	38%	7 977 553	2 956 938	10 934 491			10 521 893	10 822 528	21 344 421			27 605 982
Meede 3.1	10 982 578		10 982 578	10 885 785	99%	15 879 812	-30 300 824	-14 421			5 314 406	-15 107 798	-9 793 392			32 175 965
sh.EL struktuuri- vahendid	7 687 932		7 687 932	7 526 093	98%	11 115 727	-5 532 828	5 582 899			3 719 988	5 342 387	9 062 375			22 523 162
sh Eesti avalik sektor	3 294 645		3 294 645	3 359 692	102%	4 764 085	-2 798 923	1 965 162			1 594 281	1 853 148	3 447 429			9 652 803
Meede 3.2	3 323 406		3 323 406			2 997 760	3 323 406	6 321 166			5 045 977	6 321 166	11 367 143			11 366 850
sh.EL struktuuri- vahendid	2 326 384		2 326 384			2 098 378	2 326 324	4 424 702			3 532 093	4 424 702	7 956 795			7 956 795
sh Eesti avalik sektor	997 022		997 022			899 305	996 996	1 896 301			1 513 754	1 896 301	3 410 055			3 410 055
Meede 3.3	2 428 004		2 428 004	13 843	1%	2 497 698	2 428 004	4 925 702			3 773 040	4 925 702	8 698 742			8 698 517
sh.EL struktuuri- vahendid	1 699 602		1 699 602	9690	1%	1 748 344	1 699 559	3 447 902			2 641 060	3 447 902	6 088 962			6 088 962
sh Eesti avalik sektor	728 401		728 401	4153	1%	749 290	728 382	1 477 672			1 131 883	1 477 672	2 609 555			2 609 555
Meede 3.4	2 867 077		2 867 077			2 262 899	2 867 077	5 129 975			5 129 975	5 129 975	10 259 951			10 259 686
sh.EL struktuuri- vahendid	2 293 661		2 293 661			1 553 780	2 293 602	3 847 382			3 847 382	3 847 382	7 694 765			7 694 765

sh Eesti avalik sektor	573 415		573 415			709 060	573 401	1 282 461			1 282 461	1 282 461	2 564 922			2 564 922
Meede 3.5																
	1 905 206		1 905 206			1 617 710	1 905 206	3 522 917			2 879 912	3 522 917	6 402 829			6 402 664
sh.EL struktuuri-vahendid	1 524 165		1 524 165			1 294 135	1 524 126	2 818 260			2 303 870	2 818 260	5 122 131			5 122 131
sh Eesti avalik sektor	381 041		381 041			323 534	381 031	704 565			575 968	704 565	1 280 533			1 280 533
Meede 3.6																
	303 580		303 580			330 743	303 580	634 323			1 209 528	634 323	1 843 851			1 843 804
sh.EL struktuuri-vahendid	242 864		242 864			264 587	242 858	507 445			967 597	507 445	1 475 043			1 475 043
sh Eesti avalik sektor	60 716		60 716			66 147	60 715	126 861			241 899	126 861	368 761			368 761
Meede 3.7																
	1 733 923		1 733 923			134 427	1 733 923	1 868 351			1 868 351	1 868 351	3 736 701			3 736 605
sh.EL struktuuri-vahendid	1 213 746		1 213 746			94 097	1 213 715	1 307 812			1 307 812	1 307 812	2 615 623			2 615 623
sh Eesti avalik sektor	520 177		520 177			40 327	520 163	560 491			560 491	560 491	1 120 981			1 120 981
Meede 3.8																
	798 893		798 896			846 297	798 896	1 645 192			1 653 448	1 645 192	3 298 640			3 298 555
sh.EL struktuuri-vahendid	639 116		639 116			677 020	639 100	1 316 120			1 322 724	1 316 120	2 638 844			2 638 844
sh Eesti avalik sektor	159 779		159 779			169 255	159 775	329 030			330 681	329 030	659 711			659 711
Meede 3.9																
	0		0			634 325	0	634 325			1 902 974	634 325	2 537 299			2 537 234
sh.EL struktuuri-vahendid	0		0			507 447	0	507 447			1 522 340	507 447	2 029 787			2 029 787
sh Eesti avalik sektor	0		0			126 862	0	126 862			380 585	126 862	507 447			507 447
Meede 3.10																
	2 492 554		2 492 554			351 521	2 492 554	2 844 076			351 509	2 844 076	3 195 585			3 195 502
sh.EL struktuuri-vahendid	2 243 299		2 243 299			316 361	2 243 241	2 559 602			316 350	2 559 602	2 875 952			2 875 952
sh Eesti avalik sektor	249 255		249 255			35 151	249 249	284 400			35 151	284 400	319 551			319 551
Meede 3.11																
	6 854 921		6 854 921	251 756	4%	0	6 630 167	6 630 167			4 578 993	6 630 167	11 209 161			11 433 619
sh.EL struktuuri-	33 935 807		33 934 932	11 151 384	33%	28 026 536	-7 572 348	20 454 188			34 230 598	19 767 403	53 998 000			96 190 460

vahendid																
sh Eesti avalik sektor	24 828 396		24 828 396	7 712 012	31%	20 048 260	11 529 316	31 577 576			23 707 822	31 337 207	55 045 029			68 584 478
Meede 3.12	9 106 536		9 106 536	3 439 372	38%	7 977 553	2 956 938	10 934 491			10 521 893	10 822 528	21 344 421			27 605 982
sh.EL struktuuri- vahendid	10 982 578		10 982 578	10 885 785	99%	15 879 812	-30 300 824	-14 421			5 314 406	-15 107 798	-9 793 392			32 175 965
sh Eesti avalik sektor	7 687 932		7 687 932	7 526 093	98%	11 115 727	-5 532 828	5 582 899			3 719 988	5 342 387	9 062 375			22 523 162

Allikas: Struktuurifondide kesksüsteemi aruanne nr. 1 "Financial plan for three years" ja rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

II TAUSTINFORMATSIOON

II.1. PROGRAMMEERIMISE ALUSDOKUMENDID

II.1.1. RAKi programmeerimise alusdokumendid ja RAKiga seotud poliitika ja arengukavad

- Eesti Riiklik Arengukava (RAK) ja programmitäiend

RAK seab eesmärgiks kiire, sotsiaalselt ja regionaalselt tasakaalustatud jätkusuutliku majandusliku arengu. Kolmanda prioriteedi – “Põllumajandus, kalandus ja maaelu” – eesmärgiks on tagada maapiirkondade tasakaalustatud ja jätkusuutlik majanduslik ning sotsiaalne areng. RAKi kolmanda prioriteedi näol on tegemist SAPARD programmi jätkuga, millest on lähemalt juttu alapeatükis II.2.

Põllumajanduse ja maaelu valdkonna eesmärgid on: põllumajandustootmise ja –toodete konkurentsivõime suurendamine; mittepõllumajandusliku ettevõtluse arendamine maapiirkonnas; integreeritud maa-arenduseks tingimuste loomine; elukeskkonna atraktiivsuse parandamine kohaliku aktiivsuse suurendamise ja mittetulundussektori arendamise kaudu; kohalikul initsiatiivil põhinevate tegevuste toetamine, mis võimaldavad üldist majandusliku aktiivsuse kasvu maapiirkonnas; metsade majanduslike, ökoloogiliste ja sotsiaalsete väärtuste ning funktsioonide säilitamisele ja arendamisele kaasa aitamine ning töökohtade säilitamine maapiirkondades; nõuande-, teabelevi- ja tugiteenuste pakkumine.

Euroopa Liidu (ELi) kalanduspoliitika reguleerib veekogude bioloogiliste ressursside kaitset, juhtimist ning säästvat kasutamist, vesiviljelust ning kalandus- ja vesiviljelussaaduste töötlemist ja turustamist, kui need tegevused toimuvad ELi liikmesriikide territooriumil, nende vetes või kalalaevadel. Kalandusmeetmete tähelepanu keskpunktis on laevastiku püügivõimsuse vastavusse viimine kalaressursiga ning kala käitlusahela kõigi lülide (laevad, sadamad, tööstused) vastavusse viimine toiduohutus-, töökaitse- ja keskkonnakaitsenõuetega. Toetatakse ka kala- ja vähikasvatuste rajamist, et kompenseerida püügivõimsuste vähendamist. Turgudele pääsemise parandamiseks toetatakse kalasaaduste turundust. Kalandussektori restruktureerimise kalurite jaoks negatiivsete mõjude leevendamiseks rakendatakse kaasnevaid sotsiaalseid meetmeid (meetme 3.9 raames püügilt kõrvaldatud kalalaevadel töötanud kaluritele ühekordne individuaalne toetus). RAKi raames rakendatavad kalandusmeetmed on vastavuses ELi ühtse kalanduspoliitika eesmärkidega. Täpsemalt järgivad need abinõud Nõukogu määrustega (EÜ) nr. 1263/1999 ja 2792/1999 (muudetud järgmiselt: Nõukogu 28. juuni 2001. a. määrusega (EÜ) nr. 1451/2001; 28. jaanuari 2002. a. määrusega (EÜ) nr. 179/2002; 20. detsembri 2002. a. määrusega (EÜ) nr. 2369/2002 ja 19. juuli 2004. a. määrusega (EÜ) nr. 1421/2004) kehtestatud nõudeid ja eeskirju. Neid nõudeid peab järgima ka siis, kui erandjuhul peaks mõnda kalandusvaldkonnas ettevõtetavat sekkumist rahastatama mõnest muust fondist kui KAR.

- Eesti Maaelu Arengukava (MAK) aastateks 2004-2006

Lisaks RAKile toetatakse maaelu arengut ka Põllumajanduse Arendus- ja Tagatisfondi garantii rahastust läbi MAKi.

MAKi raames on kavas rakendada viite meetet:

1) elatustalu kohanemise toetus, mille eesmärgiks on anda väiksematele põllumajandusega tegelevatele ettevõtjatele ajutist sissetuleku abi liitumisjärgsel üleminekupeerial; ja

- 2) ebasoodsamate alade toetus, läbi mille toetatakse maakasutuse ja asustuse kestvust piirkondades, kus põllumajandusel on oluline roll kultuurmaastike kujundajana, kuid tootmine ei ole looduslike ja majanduslike tingimuste tõttu konkurentsivõimeline;
- 3) põllumajanduslik keskkonnatoetus, mille eesmärgiks on edendada keskkonnasäästlikku põllumajandust ja parandada elukeskkonda;
- 4) põllumaade metsastamise toetus, mille eesmärgiks on toetada kasutusest väljajäänud väheviljakate maade paremat kasutamist (puidutootmine ja maastiku mitmekesistamine);
- 5) nõuetega vastavusse viimise toetus, mille eesmärgiks on tasandada Eesti loomakasvatajate mahajäämist keskkonnanohiis ja vähendada vastavate investeeringutega kaasnevat käibevahendite vajakut.

Neist viimane on oma olemuselt kõige rohkem seotud RAKiga (põllumajandustootmise investeeringutoetusega). Nimetatud meetme kaudu makstakse toetust füüsilisele või juriidilisele isikule, kes peab veiseid, sigu, lambaid või kitsi üle 10 loomühiku ja lubab kolmel toetuse maksmise aastal teha sõnnikukäitlemise korrastamise investeeringuid. Selleks, et tagada, et üks ja sama investeeringuobjekt ei saa mõlemat toetust (nii RAK põllumajandustootmise investeeringutoetust kui ka MAK nõuetega vastavusse viimise toetust) ja ei tekiks investeeringuobjekti ülefinantseerimist, on mõlema meetme tingimuste määrustesse sätestatud vastavad kriteeriumid, millistele investeeringuobjektidele ning millistel tingimustel ühest või teisest meetmest saab toetust taotleda.

II.1.2 Muudatused RAKiga seotud poliitikates

Suurimaks muudatuseks 2004. aastal on Eesti liitumine Euroopa Liiduga, millega seoses rakendub Eestis ühtne põllumajanduspoliitika (ÜPP), st, et põllumajandussektorile rakenduvad ka ÜPP toetused. Kui ÜPP toetused asendavad sisuliselt riiklikke otsetoetusi, siis MAKi toetused, peale põllumajandusliku keskkonnatoetuse, on kõik uued toetusliigid, mida põllumajandustootjad said hakata 2004. aastast taotlema. Kui võtta arvesse kõikide toetusliikide koosmõju, siis suureneb oluliselt põllumajandussektori tulutase võrreldes varasemaga. See omakorda peaks positiivselt mõjuma ka vastava sektori investeerimisvõimalustele.

II.1.3. Puudujäägid prioriteedi valdkonnas

2004. aastal rakendunud RAKi toetuste taotlemise intensiivsus on näidanud, et võrreldes vajadusega on rahalisi ressursse toetusteks liiga vähe. Samas ei ole rahaliste vahendite suurendamine võimalik, kuna sellele seab piirid Eesti riigi eelarve ning samuti on kokku lepitud Euroopa Liidu poolse kaasfinantseerimise määra, mida sellel lühikesel programmeerimisperioodil ilmselt ei muudeta.

II.2. TÄIENDAVAD TOETUSED JA NENDE KOOSKÕLA PRIORITEEDIGA

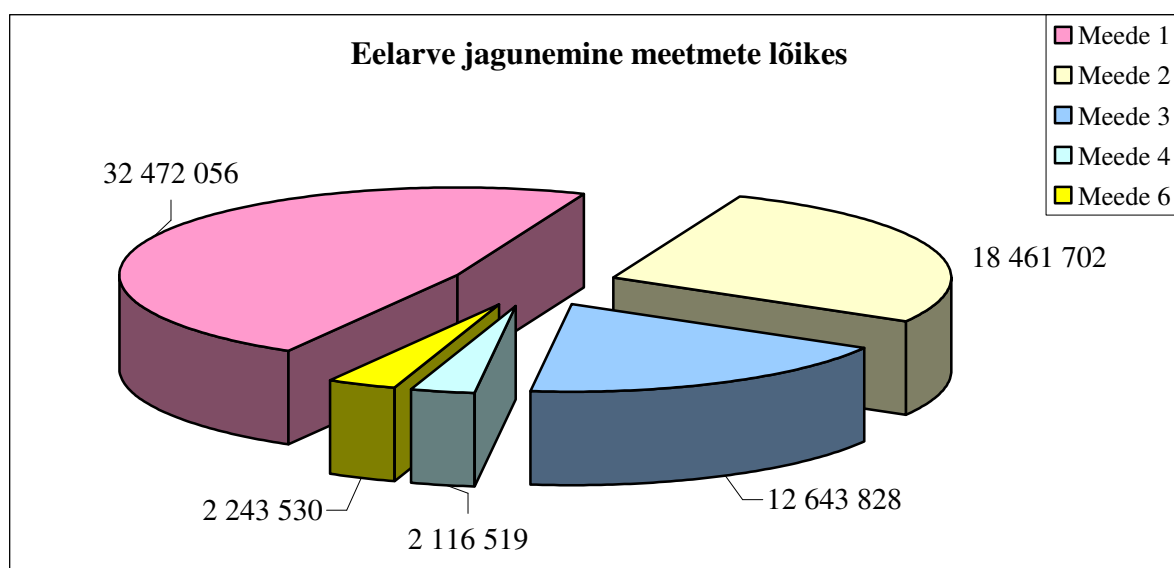
SAPARD

Mitmeid kolmanda prioriteedi tegevusi toetati Euroopa Liidu rahadega ka juba enne Eesti ühinemist ELiga, mil toetuskeeme rahastati SAPARD programmi raames, mis rakendus aastatel 2001-2003, ning mille aluseks oli Maaelu Arengu Kava 2000-2006. SAPARDi abil kavandati investeeringuid kokku üle 142 miljoni euro, millest Euroopa Liit koos Eesti kaasfinantseerimisega toetas investeeringuid 68 miljoni euro ulatuses (eelarve jagunemist meetmete lõikes iseloomustab ka joonis 1). 2004. aasta lõpuks on väljamakstud 94% eelarvest. Peamisteks kasusaajateks on olnud maaettevõtjad, põllumajandustootjad, äriühingud, kelle tegevusala on piima-, liha- või kalasaaduste töötlemine ja neist valmistatud piima-, liha- või kalatoodete turustamine ning meede 6 raames ka mittetulundusühingud ja vallad.

Tabelis toodud andmed on eurodes

Meede	Eelarve	Väljamaksed seisuga 31.12.2004
Meede 1 Põllumajandustootmise investeeringutoetus	32 472 056	31 728 020
Meede 2 Põllumajandus- ja kalandustoodete tootmise ja turustamise parandamise investeeringutoetus	18 461 702	17 720 689
Meede 3 Maapiirkondade alternatiivse majandusliku tegevuse arendamise ja mitmekesistamise investeeringutoetus	12 643 828	11 450 462
Meede 4 Maapiirkonna infrastruktuuri investeeringutoetus	2 116 519	1 733 687
Meede 6 Külade taastamise ja arendamise investeeringutoetus	2 243 530	970 059
KOKKU	67 937 635	63 602 917

Allikas: SAPARD 2004. aastaaruanne

Joonis 1: SAPARDi eelarve jagunemine meetmete lõikes

Phare

Põllumajandusministeerium on oma valitsemisalas käimasolevate projektidega üks suuremaid Phare abi kasutajaid. Phare projektid katavad praktiliselt kogu põllumajandussektori valdkonnad, ulatudes veterinaariast ja toidujärelevalvest turukorralduse ning põllumajandustoetuste administreerimiseni. Põhiliselt on Phare abi siiski olnud suunatud administratsiooniga seotud tegevustele, mitte erasektorile.

Käimasolevate projektide kogumaht põllumajandussektoris, mis koosneb Phare poolset finantseerimisest ja Eesti poolset kaasfinantseerimisest ja lõppenud projektide kogumaht kokku on 31 264 646 eurot (sisse on arvestatud kõik need projektid, mis keetsid kuni 1999. aastani või kauem).

MAKi toetused

MAKi toetuste rakendamist alustati 2004. aastal läbi nelja meetme: põllumajanduslik keskkonnatoetus, ebasoodsamate piirkondade toetus, nõuetega vastavusse viimise toetus ja elatustalude kohanemise toetus. 2004. aasta lõpuks jõuti väljamakseid teha 27 095 980 euro suuruses summas.

Otsetoetused ja riiklikud toetused

Otsetoetusi ja riiklike toetusi on viimasel viiel aastal makstud ca 141,4 miljoni euro suuruses summas. Otse ja riiklike toetuste hulka on kuulunud ja kuuluvad järgmised toetused: põllukultuuride kasvatamise toetus, ühtne pindalatoetus, mahepõllundustoetus, sertifitseeritud seemne kasvatamise toetus, ute kasvatamise toetus, intressitoetus, põllumajanduskindlustustoetus, koolipiimatoetus, põllumajandusmaa lupjamistoetus, põllumajanduslik keskkonna toetus, noor- ja nuumveise kasvatamise toetus, nõuandetoetus, piimalehma kasvatamise toetus, ühise majandustegevuse toetus, ammlehma kasvatamise toetus, koolitustoetus, praktikatoetus, looduskahjutoetus, kartuli, puu- ja köögivilja ning marjade kasvatamise toetus, põllumajandusloomade aretustoetus ning maaparandustoetus.

Turukorraldustoetused

Turukorraldus toetusi on makstud vaid 2004. aastal eksporditoetuse ja piimatoodete kasutustoetuse näol kokku ca 1,48 miljoni euro väärtuses.

Metsanduse valdkonna toetused

Metsanduse valdkonda toetatakse ka väljaspool Põllumajandusministeeriumi haldusalas rakendatavaid toetusskeeme. Viimasel viiel aastal on toetatud nõustamist, koolitust, ühistegevust, erametsandust ja põllumaade metsastamist kokku ca 1 miljoni euro suuruses summas.

Kalanduse valdkonna toetused

Kalanduse valdkonda on toetatud ka väljaspool Põllumajandusministeeriumi toetusskeeme. 2001-2004 on Keskkonnainvesteeringute Keskuse kaudu toetatud kalandusalaseid

teadusuuringuid, kalavarude taastootmist, kalandusalaseid arendusprojekte, rahvusvahelist koostööd ning kalavarude kaitset ja järelvalvet kokku ca 6,03 miljoni euro suuruses summas.

Maailmapanga põllumajanduslaen

Laenuprojekt nr 3983 EE (laen 22 miljonit DEMi) käivitati 1995. aastal 40 132 000 Saksa marga suuruse üldeelarvega. Laenuvahendite tegelik kasutamine algas 1997. aasta suvel. 1999. aasta lõpuks oli kasutatud 24,96 miljonit saksa marka, sellest 12,96 miljonit marka laenuvahendeid. Projekt kestis 2001. aasta lõpuni. Laenuprojektile oli viis komponenti-maareform, maaparandussüsteemide taastamine, keskkonnakaitse, nõuandeteenistus ja toidu-veterinaarkontroll.

Maaelu Edendamise Sihtasutuse (MES) laenud ja laenu tagatised

MES toetab põllumajandustootjaid ja teisi maaettevõtjaid majandustegevuse arendamiseks vajalike finantsressursside saamisel. MES pakub maapiirkonnas tegutsevatele ettevõtjatele erinevaid põllumajanduslikke toetusi, maaettevõtluslaenusid ja laenu tagatisi.

II. KOLMANDA PRIORITEEDI RAKENDAMISE JA JUHTIMISE PROTSESS

Kolmanda prioriteedi rakendusasutuseks on Põllumajandusministeerium ja meetmete rakendusüksuseks Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet (PRIA). 2004. aasta ehk aruandlusperiood oli oluline ka selles mõttes, et lisaks meetme tingimuste määruste koostamisele tuli üles ehitada ka kogu prioriteedi ja meetmete rakendamise administratiivne süsteem. Kõik juhtimis- ja kontrollisüsteemid auditeeriti nii rakendusüksuse kui ka rakendusasutuse tasandil.

- Juhtkomisjon

Prioriteedi juhtkomisjon on moodustatud vastavalt “Struktuuritoetuse seaduse” (RT I 2003, 82, 552) § 13 lõikele 4 põllumajandusministri 16. märtsi 2004. a. käskkirjaga number 97 ning muudetud põllumajandusministri 26. aprilli 2004. a. käskkirjaga number 133 ja 8. veebruari 2005. a. käskkirjaga number 39. Juhtkomisjon juhindub oma töös enda poolt kinnitatud protseduurireeglitest. Juhtkomisjoni töö vormideks on juhtkomisjoni istung ning kirjaliku protseduuri alusel toimuv kooskõlastamine ja otsustamine. Istung toimub vähemalt kaks korda aastas poolaasta- ja aastaaruande kinnitamiseks.

2004. aastal toimunud koosolekud ja läbi viidud kirjalikud protseduurid:

- 1) Juhtkomisjoni istung 17. märtsil, kus otsustati: kinnitada juhtkomisjoni protseduurireeglid peale muudatuste sisseviimist; kooskõlastada põllumajandusministri määrus ”Põllumajandustootmise investeringutoetuse andmise tingimused” (meede 3.1) eelnõu ja esitada Rahandusministeeriumile; kooskõlastada põllumajandusministri määrus ”Põllumajandussaaduste töötlemise ja turustamise parandamise investeringutoetuse andmise tingimused” (meede 3.2) eelnõu ja esitada Rahandusministeeriumile; kooskõlastada põllumajandusministri määrus ”Kala- ja vesiviljelustoodete töötlemise investeringutoetuse andmise tingimused” (alameede 3.11.1) eelnõu ja esitada Rahandusministeeriumile; kooskõlastada põllumajandusministri määrus ”Vesiviljeluse investeringutoetuse andmise tingimused” (alameede 3.11.2) eelnõu ja esitada Rahandusministeeriumile.
- 2) Kirjalik protseduur meetme 3.1 “Investeeringud põllumajandustootmisse” meetme tingimuse määruse muutmise osas (4. - 17. juuni), milles saavutati kooskõlastus.
- 3) Kirjalik protseduur meetme 3.10 “Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine” (8 - 21. juuni) osas, kus saabus muuhulgas ettepanek arutada meedet istungil, mida võeti ka arvesse.
- 4) Juhtkomisjoni istung 29. juunil, kus otsustati: mitte avada 2004. aastal meetme 3.1 “Investeeringud põllumajandustootmisse” taotluste vastuvõttu; saata meetme 3.3 “Majandustegevuse mitmekesistamine maapiirkonnas” tingimuste rakendusmääruse eelnõu Rahandusministeeriumisse kooskõlastamiseks; meetme 3.5 “Külade taastamine ja arendamine” tingimuste rakendusmääruse eelnõusse viia sisse kokkulepitud muudatused ning kooskõlastada juhtkomisjoni kirjaliku protseduuriga; meetme 3.10 “Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine” rakendusmääruse eelnõusse viia sisse kokkulepitud muudatused ja lahendada üles kerkinud küsimused ning saata Rahandusministeeriumisse kooskõlastamiseks.
- 5) Kirjalik protseduur meetme 3.5 “Külade taastamine ja arendamine” (27. juuli - 10. august) osas. Meetme määruse eelnõu kooskõlastati juhtkomisjoni liikmete poolt.
- 6) Kirjalik protseduur alameetme 3.11.4 “Sisevete kalanduse investeringutoetus” (16. - 31. august) osas. Meetme määruse eelnõu kooskõlastati juhtkomisjoni liikmete poolt.

- 7) Juhtkomisjoni istung 24. septembril, kus otsustati kinnitada 2004. aasta esimese poolaasta seirearuanne, tutvustati meetmete 3.4 "Integreeritud maaparandus", 3.8 "Nõuande- ja teabeleviteenuste toetamine" ja alameetme 3.11.3 "Kalasadamate moderniseerimine" määruste eelnõusid. Lisaks otsustati, et ministeeriumi, PRIA ja kalandussektori liitude esindajad kohtuvad, et arutada alameetme 3.11.3 määruse eelnõud.
  - 8) Kirjalik protseduur alameetme 3.11.3 "Kalasadamate moderniseerimine" (3. - 17. detsember) osas. Meetme määruse eelnõu kooskõlastati juhtkomisjoni liikmete poolt.
  - 9) Kirjalik protseduur meetme 3.8 "Nõuande- ja teabeleviteenuste toetamine" (17. detsember - 3. jaanuar) osas. Meetme määruse eelnõu kooskõlastati juhtkomisjoni liikmete poolt.
- Juhtkomisjoni otsused on täidetud.

- Sekretariaat

Sekretariaadi ülesandeid täidab maaelu arengu osakonna maaelu poliitika büroo. Sekretariaat vastutab juhtkomisjoni töö korraldamise eest: saadab teate istungi toimumise kohta koos päevakorra eelnõu ja sinna juurde kuuluvate dokumentidega; koostab protokollid ja edastab selle juhtkomisjonile; korraldab kirjaliku protseduuri läbiviimise. Lisaks teavitab sekretariaat juhtkomisjoni meetmete koolitustest ja saadab edasi olulisemaid meetmetega seotud pressiteateid.

- Meetmete rakendajad

Maaelu arengu osakond koordineerib meetmete 3.1, 3.3, 3.4, 3.5, 3.6 ja 3.7 rakendamist. Kaubanduse ja põllumajandussaadusi töötleva tööstuse osakond koordineerib meetme 3.2 rakendamist. Teadus- ja arendusosakond koordineerib meetme 3.8 rakendamist. Kalamajandusosakond koordineerib meetmete 3.9, 3.10, 3.11 ja 3.12 rakendamist. 2004. aastal ühtegi meetme juhtkomisjoni ei moodustatud.

- Töögrupp

Prioriteedi töögrupp on moodustatud põllumajandusministri 26. aprilli 2004. a. käskkirjaga number 134 ja muudetud 7. veebruari 2005. a. käskkirjaga number 37. Töögrupp juhindub oma töös enda poolt kinnitatud protseduuridest. Töögruppi kuuluvad Põllumajandusministeeriumi ametnikud, kes tegelevad RAKiga. Prioriteedi töögrupi töövormiks on koosolek või kirjalik protseduur. Töögruppi teenindav üksus on maaelu arengu osakonna maaelu poliitika büroo. 2004. aastal toimusid töögrupi koosolekud 28. aprillil, 16. augustil, 13. septembril, 7. oktoobril ja 30. novembril.

- Teavitustegevus

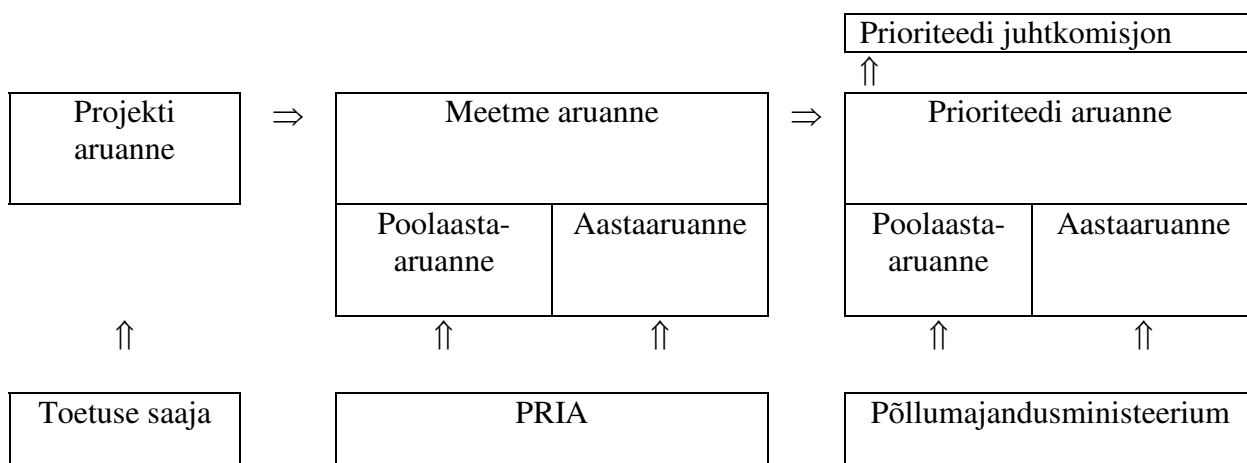
Teavitustegevus hõlmab lisaks koolitustele/infopäevadele ja läbi pressi teavitamisele nii PRIA kui ka Põllumajandusministeeriumi poolt välja antud erinevaid RAKiga seotud trükiseid ja taotlejaid abistavaid käsiraamatuid meetmete paremaks rakendamiseks. Mõningaid trükiseid saadab PRIA ka otsepostitusega oma taotlejatele. 2004. aastal ilmusid RAKi tutvustavad artiklid ajalehes "Maaleht" (sh "Euronõu struktuurifondide eri"), väljaandes "PRIA Uudised" ja mitmetes teistes väljaannetes. Korraldati infopäevi potentsiaalsetele taotlejatele. Ametnikud andsid tele- ja raadiointervjuusid, koostati RAKiga seotud pressiteateid. Esmaseks infoallikaks taotlejate jaoks on PRIA kodulehekülg, kus on teave toetuse saamise tingimuste ja taotluste vastuvõtuperioodi kohta, taotlusedokumentide vormid, toetuse saajate nimekirjad, statistilised ülevaated ja samuti on seal võimalik tutvuda juhendmaterjalidega „Abiks taotlejale”. Taotlusedokumentide vormid ja osade meetmete puhul ka juhendmaterjalid „Abiks taotlejale” on lisaks kättesaadavad ka PRIA piirkondlikest büroodest.

- Seireinformatsiooni kogumise korraldus

Poolaastaruanne koostatakse perioodi 1. jaanuar – 30. juuni kohta. Aastaruanne koostatakse perioodi 1. jaanuar – 31. detsember kohta. Aruannete liike ja esitajaid iseloomustab skeem 1.

PRIA esitab meetme poolaasta aruanded Põllumajandusministeeriumile kinnitamiseks hiljemalt 15. augustiks. Põllumajandusministeerium koondab meetme poolaasta aruannetest saadud informatsiooni ning koostab prioriteedi poolaasta aruande. Põllumajandusministeerium esitab prioriteedi juhtkomisjoni poolt kinnitatud prioriteedi poolaasta aruande Rahandusministeeriumile 15. oktoobriks.

PRIA saadab projekti aruande vormi hiljemalt 15. jaanuaril kõigile toetuse saajatele, kellele on eelmisel kalendriaastal tehtud toetuse viimase osa väljamakse. Toetuse saaja esitab vormikohase projekti aruande hiljemalt 10. veebruariks PRIA-le kinnitamiseks. Meetme aastaruande esimese osa esitab PRIA Põllumajandusministeeriumile 20. veebruariks. Meetme aastaruande teise osa esitab PRIA Põllumajandusministeeriumile 15. märtsiks. Põllumajandusministeerium koondab meetmete aastaruannetest saadud informatsiooni ning koostab prioriteedi aastaruande. Põllumajandusministeerium esitab prioriteedi juhtkomisjoni poolt kinnitatud prioriteedi aastaruande Rahandusministeeriumile 15. aprilliks.

Skeem 1: Aruannete liigid ja esitajad

- Auditid ja akrediteerimine

Toodud tabel iseloomustab auditite läbiviimist ja akrediteerimise otsuste tegemise kuupäevi (ala)meetmete lõikes.

Meede/ alameede	Auditi läbiviimise aeg	Akrediteerimise otsus
3.1	1.märts-8.aprill 2004	19. aprill 2004 (PM) 21. aprill 2004 (PRIA)
3.2	1.märts-8.aprill 2004	19. aprill 2004 (PM) 21. aprill 2004 (PRIA)
3.3	3.juuni-30.juuli 2004	11. august 2004 (PRIA; PM)
3.4	14.märts 2005	
3.5	30.august-27.oktoober 2004	22. november 2004 (PRIA; PM)
3.8	23.veebruar 2005	
3.9	7.märts-28.märts 2005	
3.10	3.juuni-30.juuli 2004	11. august 2004 (PRIA; PM)
3.11.1	1.märts-8.aprill 2004	19. aprill 2004 (PM) 21. aprill 2004 (PRIA)

3.11.2	1.märts-8.aprill 2004	19. aprill 2004 (PM) 21. aprill 2004 (PRIA)
3.11.3	3.jaanuar-4.veebbruar 2005	28. veebruar 2005 (PRIA; PM)
3.11.4	30.august-27.oktoober 2004	22. november 2004 (PRIA; PM)
3.12.1	7.märts-28.märts 2005	

- Hinnang efektiivsusele

Prioriteedi rakendusasutuse hinnangul on prioriteedi tasandil juhtimis- ja rakendamissüsteem rakendunud edukalt. Vaatlusaluse perioodi jooksul on välja töötatud ja kinnitatud prioriteedi rakendamiseks vajalikud prioriteedi juhtkomisjoni ja töögrupi koosseis ning protseduurid ning seire- ja finantsjuhtimisega seotud protseduurid.

III PROJEKTIDE TAOTLEMISE PROTSESS

III.3.1. Taotluste arv

Alljärgnevas tabelis on toodud ülevaade kolmanda prioriteedi taotluste menetlemise protsessist käesoleval aruandlusperioodil 01.01.2004 - 31.12.2004.

Prioriteet/meede	Esitatud taotluste arv	Vastavaks tunnistatud taotluste arv	Rahuldatud taotluste arv	Rahuldatud taotluste osakaal vastavaks tunnistatud taotluste arvust	Lõpetatud projektid	Katkestatud projektid
	1	2	3	4= 3/2 (%)	4	5
Prioriteet 3	1015	1015	582	57%	204	1
Meede 3.1	463	463	429	93%	202	
Meede 3.2	49	49	40	82%		
Meede 3.3	103	103	75	73%	1	1*
Meede 3.5	306	306				
Meede 3.10	39	39	16	41%		
Meede 3.11	55	55	22	40%	1	
Alameede 3.11.1	17	17	13	76%	1	
Alameede 3.11.2	23	23	9	39%		
Alameede 3.11.4	15	15				

Allikas: Rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

Taotluste menetlemine oli 31.12.2004 seisuga lõppenud järgmistel (ala)meetmetel 3.1; 3.2; 3.3 ja 3.11.1.

Taotluste menetlemine polnud 31.12.2004 seisuga veel lõpule jõudnud (st et andmed rahuldatud taotluste osakaalu kohta vastavaks tunnistatud taotluste arvust ei ole lõplikud) (ala)meetmetel 3.5, 3.10; 3.11.2 ja 3.11.4.

* - Rakendusüksuse poolne katkestamine, kuna kontrolli käigus avastati, et taotleja oli esitanud käivet, mida tegelikkuses ei eksisteerinud

Meetmete 3.1 ja 3.5 raames esitas üks taotleja ise avalduse taotluse menetlemisest loobumiseks (st taotlused küll esitati, aga enne rahuldamisotsuse või rahuldamatajätmise otsuse tegemist loobuti edasisest menetlemisest).

III.3.2. Esitatud taotluste arv ja taotletud summa

Tabelis on esitatud info kolmanda prioriteedi ja meetmete raames esitatud taotluste arvu ja taotletud toetuse suuruse kohta käesoleval aruandlusperioodil 01.01.2004-31.12.2004

Tabelis esitatud summad on eurodes.

Prioriteet / Meede	Programmperioodi eelarve aastateks 2004-2006*	Esitatud taotluste arv	Taotletud toetus	Taotletud toetuse osakaal prioriteedi / meetme eelarvest (%)
Prioriteet 3	97 166 615	1015	55 517 328	57%
Meede 3.1	32 176 776	463	23 049 806	72%
Meede 3.2	11 367 143	49	8 644 397	76%

Meede 3.3	8 698 740	103	6 844 997	79%
Meede 3.5	6 402 829	306	7 312 599	114%
Meede 3.10	4 108 606	39	2 782 167	68%
Meede 3.11	10 521 014	55	6 883 361	65%
Alameede 3.11.1		17	4 366 994	
Alameede 3.11.2		23	2 244 906	
Alameede 3.11.4		15	271 462	

Allikas: Programmitäiend ja rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

* - tabelis on toodud avaliku sektori eelarve vastavalt programmitäiendis esitatud summadele

III.3.3. Peamised probleemid ja abinõud

Prioriteet/ meede	Peamised probleemid	Abinõud
Prioriteet 3	1. Väga intensiivne taotluste esitamine ja piiratud eelarve 2. Taotlusdokumentides esines palju vigu 3. Abikõlblikus	1. Kaaluda muudatuste sisseviimist määrustes 2.; 3. Konsulentide ja/või taotlejate koolitamine ja nõustamine
Meede 3.1	1. Intensiivne taotluste esitamine 2. Piiratud eelarve 3. Toetuse taotlemine peamiselt kiiremini kasutoovate põllutöomasinate ostmiseks	1. Meetme tingimuste muutmine (toetusmäärade alandamine, maksimaalse toetussumma alandamine, toetatavate objektide nimekirja kitsendamine) 2. Intensiivse taotluste esitamise tõttu taotluste menetlemise aja pikendamine 3. Täiendavate võimaluste otsimine eelarve vahendite suurendamiseks 4. Põllumajandustootmise investeeringuvajaduse uuring, et uuringust lähtuvalt suunata toetus edaspidi ennekõike kõige enam toetust vajavatesse tegevustesse
Meede 3.2	1. Piiratud eelarve	2. Projektide hindamise kriteeriumide võimalik täpsustamine.
Meede 3.3	1. Väga intensiivne taotluste esitamine 2. Piiratud eelarve	1. Kaaluda muudatuste sisseviimist määrusesse 2. Täiendavate võimaluste otsimine eelarvevahendite suurendamiseks
Meede 3.5		
Meede 3.10	1. Taotlustes esines erinevaid vigu 2. Abikõlblikus	1;2. Rohkem koolitusi ja taotlejate nõustamist
Meede 3.11.1	1. Äriprojekti koostamisele pöörasid taotlejad vähe tähelepanu.	1. Juhtida taotlejate tähelepanu äriprojekti koostamisele.
Meede 3.11.2	1. Kavandatud investeering ei kuulu meede 3.11.2 raames toetatavate investeeringute hulka. 2. Puudujäägid äriprojektis, taotlejad ei ole kursis vesiviljeluse kui tootmisharu iseärasustega.	1. Selgitada taotlejatele meetme raames toetatavaid tegevusi. 2. Taotlejate nõustamine.
Meede 3.11.4*		

* Aruandlusperioodil ei jõutud meetmete 3.5 ja 3.11.4 raames ühtegi taotlust heaks kiita, seepärast meetme tasandil tekkinud probleeme.

IV SISULINE PROGRESS

IV.1. PRORITEEDI SISULINE PROGRESS

Alljärgnevalt on toodud prioriteedi sisuline progress seisuga 31.12.2004 tuginedes füüsilistele indikaatoritele. Kuna mõnede näitajate osas informatsioon 2004. aasta lõpu seisuga puudub, jäävad need lahtrid täitmata. Nendel meetmetel, mille raames ei alustatud aruandlusperioodil taotluste vastuvõttu, pole võimalik ka sisulist progressi kajastada.

Sisulist progressi vaadeldakse lõpetatud projektide lõikes, seega on vaatluse all meede 3.1 raames välja makstud 202 projekti ja meetmete 3.3 ja 3.11 raames välja makstud 1 projekt.

Prioriteedi 3 üldeesmärk: maapiirkondade tasakaalustatud ja jätkusuutliku majandusliku ja sotsiaalse arengu tagamine					
Indikaatori tüüp	Indikaator	Mõõtühik	RAK saavutustase	Tegelik saavutustase (lõpetatud projektid)	Tegelik saavutustase RAK saavutustasemest (%)
Väljundnäitaja	Veise-, sea- ja lambakohtade arv, mille moderniseerimist toetati	Arv	13 500	6379	47%
	Toetatud mittepõllumajanduslikud majanduse mitmekesistamise projektid	Arv	180	1	1%
	Toetatud kalandusprojektid	Arv	100	1	1%
Tulemusnäitaja	Projekti lõpuks loodud uued töökohad (bruto)	Arv	245	33,25	14%
		% (naiste osakaal)	60	23%	38%
	Projekti lõpuks säilitatud töökohad (bruto)	Arv	1220	274,75	23%
		% (naiste osakaal)	60	35%	58%
Eesti kalalaevastiku vähenemine	GT, kW	550/1050			
Mõjunäitaja	Loodud ja säilitatud töökohad (neto) 12 kuud peale projekti lõppu	Arv	1170		
		% (naiste osakaal)	60		
	Struktuurifondide toetusel loodud ja 18 kuud hiljem tegutsevad uued ettevõtted	Arv	50		

Allikas: Programmitäiend ja rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

IV.1.1. Meetme 3.1 "Investeeringud põllumajandustootmisse" sisuline progress

Järgnevalt on esitatud info meetme 3.1 sisulise progressi kohta seisuga 31.12.2004 koos indikaatorite tegeliku saavutustasemega võrrelduna programmitäiendis ja Riiklikus Arengukavas seatud sihtmääradega.

Indikaatori tüüp	Indikaator	Mõõtühik	Programmitäiendi saavutustase	Tegelik saavutustase (lõpetatud projektid)	Tegelik saavutustase programmitäiendi saavutustasemest (%)

Meede 3.1 Investeeringud põllumajandustootmisse					
Väljundnäitaja	Toetust saanud objektid	Arv	1 800	799*	44%
	Ostetud taimekaitsepretsid	Arv	45	24	53%
	Ostetud traktorid	Arv	60	95	158%
	Ostetud kombainid	Arv	45	28	62%
	Ostetud muud põllutöomasinad	Arv	120	249	208%
	Ostetud põllumajandussaaduste töötlemisseadmed	Arv	30		
	Veise-, sea- ja lambakohtade arv	Arv	13 500	6379	47%
	Sh				
	Toetatud veisekohad	Arv	6 000	6269	104%
	Toetatud seakohad	Arv	4 500	60	1%
	Toetatud lambakohad	Arv	3 000	50	2%
	Tulemusnäitaja	Toetust saanud põllumajandustootjad, kes investeerisid tootmise vastavaks viimiseks loomade heaolu, veterinaar-, hügieeni, fütosanitaar- ja keskkonna nõuetega	Arv	150	98

Allikas: Programmitäiend ja rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

* Arvutustest on välja jäätud toetatud istikud, kui arvestada, et iga toetatud istik läheb kirja ühe toetust saanud objektina, siis on toetatud objektide arv 14 150 ja tegelik saavutustase 786%.

IV.1.2 Meetme 3.2 “Põllumajandussaaduste töötlemise ja turustamise parandamise investeeringutoetus” sisuline progress

Järgnevalt on esitatud info meetme 3.2 sisulise progressi kohta seisuga 31.12.2004 koos indikaatorite tegeliku saavutustasemega võrrelduna programmitäiendis ja Riiklikus Arengukavas seatud sihtmääradega.

Indikaatori tüüp	Indikaator	Mõõtühik	Programmitäiendi saavutustase	Tegelik saavutustase (lõpetatud projektid)	Tegelik saavutustase programmitäiendi saavutustasemest (%)
Meede 3.2 Põllumajandussaaduste töötlemise ja turustamise parandamise investeeringutoetus					
Väljundnäitaja	Toetust saanud projektid	Arv	12		
Tulemusnäitaja	Käibe kasv töötaja kohta aastas toetust saanud ettevõtetes	%	5		

Allikas: Programmitäiend ja rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

IV.1.3 Meetme 3.3 “Majandustegevuse mitmekesistamine maapiirkonnas” sisuline progress

Järgnevalt on esitatud info meetme 3.3 sisulise progressi kohta seisuga 31.12.2004 koos indikaatorite tegeliku saavutustasemega võrrelduna programmitäiendis ja Riiklikus Arengukavas seatud sihtmääradega.

Indikaatori tüüp	Indikaator	Mõõtühik	Programmitäiendi saavutustase	Tegelik saavutustase (lõpetatud projektid)	Tegelik saavutustase programmitäiendi saavutustasemest (%)
Meede 3.3 Majandustegevuse mitmekesistamine maapiirkonnas					
Väljundnäitaja	Toetatud mittepõllumajanduslikud majanduse mitmekesistamise projektid	Arv	180	1	1%
	Sh				
	Naisettevõtjate projektid	Arv	54		
	Sh				
	Maaturismi projektid	Arv	74		
	Käsitööndusprojektid	Arv	45		
	Teenindusliku ettevõtluse projektid	Arv	45	1	2%
	Põllumajandusvaldkonnale lähedaste tegevuste mitmekesistamisega seotud projektid	Arv	16		
Tulemusnäitaja	Põllumajandustootjad, kes alustavad mittepõllumajandusliku ettevõtlusega	Arv	36	1	3%

Allikas: Programmitäiend ja rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

IV.1.4 Meetme 3.5 “Külade taastamine ja arendamine” sisuline progress

Järgnevalt on esitatud info meetme 3.5 sisulise progressi kohta seisuga 31.12.2004 koos indikaatorite tegeliku saavutustasemega võrrelduna programmitäiendis ja Riiklikus Arengukavas seatud sihtmääradega.

Indikaatori tüüp	Indikaator	Mõõtühik	Programmitäiendi saavutustase	Tegelik saavutustase (lõpetatud projektid)	Tegelik saavutustase programmitäiendi saavutustasemest (%)
Meede 3.5 Külade taastamine ja arendamine					
Väljundnäitaja	Toetatud projektid	Arv	190		
Tulemusnäitaja	Programmiga hõlmatud külad	Arv	100		

Allikas: Programmitäiend ja rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

IV.1.5. Meetme 3.10 “Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine” sisuline progress

Järgnevalt on esitatud info meetme 3.10 sisulise progressi kohta seisuga 31.12.2004 koos indikaatorite tegeliku saavutustasemega võrrelduna programmitäiendis ja Riiklikus Arengukavas seatud sihtmääradega.

Indikaatori tüüp	Indikaator	Mõõtühik	Programmitäiendi saavutustase	Tegelik saavutustase (lõpetatud projektid)	Tegelik saavutustase programmitäiendi saavutustasemest (%)
Meede 3.10 Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine					
Väljundnäitaja	Toetatud projektid	Arv	11		
Tulemusnäitaja	Moderniseeritud kalalaevad	Arv	10		
	Uued kalalaevad	Arv	1		

Allikas: Programmitäiend ja rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

IV.1.6. Alameetme 3.11.1 “Kala- ja vesiviljelussaaduste töötlemise investeeringutoetus” sisuline progress

Järgnevalt on esitatud info meetme 3.11.1 sisulise progressi kohta seisuga 31.12.2004 koos indikaatorite tegeliku saavutustasemega võrrelduna programmitäiendis ja Riiklikus Arengukavas seatud sihtmääradega.

Indikaatori tüüp	Indikaator	Mõõtühik	Programmitäiendi saavutustase	Tegelik saavutustase (lõpetatud projektid)	Tegelik saavutustase programmitäiendi saavutustasemest (%)
Meede 3.11.1 Kala ja vesiviljelussaaduste töötlemise investeeringutoetus					
Väljundnäitaja	Toetatud projektid	Arv	15	1	7%
Tulemusnäitaja	Käibe suurenemine töötaja kohta toetatud ettevõtetes	%	5%	*	

Allikas: Programmitäiend ja rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

* - programmitäiendis on eesmärgiks käibe suurenemine 5% töötaja kohta toetatud ettevõttes. 2004. aastal esitati lõpparuanne ühel projektil, millel vähenes käibe 5% töötaja kohta. Kuna lõppenud on ainult 1 projekt, siis meetme tasandil üldistuste tegemine on liialt ennatlik.

IV.1.7. Alameetme 3.11.2 “Vesiviljeluse investeeringutoetus” sisuline progress

Järgnevalt on esitatud info meetme 3.11.2 sisulise progressi kohta seisuga 31.12.2004 koos indikaatorite tegeliku saavutustasemega võrrelduna programmitäiendis ja Riiklikus Arengukavas seatud sihtmääradega.

Indikaatori tüüp	Indikaator	Mõõtühik	Programmitäiendi saavutustase	Tegelik saavutustase (lõpetatud projektid)	Tegelik saavutustase programmitäiendi saavutustasemest (%)
------------------	------------	----------	-------------------------------	--	--

Meede 3.11.2 Vesiviljeluse investeeringutoetus					
Väljundnäitaja	Toetatud projektid	Arv	6		
Tulemusnäitaja	Toetatud vesiviljelusettevõtted	Arv	5		

Allikas: Programmitäiend ja rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

IV.1.8. Alameetme 3.11.4 “Sisevete kalanduse investeeringutoetus” sisuline progress

Aruandlusperioodil laekus alameede 3.11.4 raames 15 taotlust ning 31.12.2004 seisuga ei rahuldatud ühtegi projekti, antud alameetme menetlemine jätkub 2005.aastal, seetõttu ei saa kajastada alameetme sisulist progressi. Alameetme 3.11.4 sisulist progressi saab kajastada järgmisel aruandlusperioodil 01.01.2005 – 30.06.2005.

IV.2. HORISONTAALSED INDIKAATORID

IV.2.1 Tabelites on toodud info kolmanda prioriteedi horisontaalsete näitajate saavutamise kohta seisuga 31.12.2004.

Horisontaalseid indikaatoreid vaadeldakse lõppenud projektide lõikes, seega on vaatluse all meede 3.1 raames lõppenud 202 projekti ja meetmete 3.3 ja 3.11 raames lõppenud 1 projekt.

Horisontaalne indikaator	Indikaatori tüüp	Indikaator	Mõõtühik	Tegelik saavutustase
Säästev areng	Väljundnäitaja	Keskkonnasõbraliku mõjuga projektide arv	Arv	71
	Tulemusnäitaja	Keskkonnasõbraliku mõjuga abi osatähtsus kõikidest projektidest	%	35%
Infoühiskond	Väljundnäitaja	Infoühiskonda edendavate projektide arv	Arv	13
	Tulemusnäitaja	Infoühiskonda edendava abi osatähtsus kõikidest projektidest	%	6%
Sooline võrdõiguslikkus	Väljundnäitaja	Soolise võrdõiguslikkuse suhtes positiivse mõjuga projektide arv	Arv	3
	Tulemusnäitaja	Soolise võrdõiguslikkuse suhtes positiivse mõjuga abi osatähtsus kõikidest projektidest	%	2%

Horisontaalne indikaator	Indikaator	Mõõtühik	Saavutustase	%
Meeste ja naiste vaheline ebavõrdsuse vähendamine tööhõives	projekt toetab meeste ja naiste tööturule võrdset integreerimist	Arv	5	2%
	projekt toetab meeste ja naiste võrdset osalemist hariduses ja kutseõppes	Arv	0	0%
	projekt edendab naisettevõtlust	Arv	0	0%
	projekt toetab töö- ja pereelu ühitamist	Arv	14	7%
	projekti vahetu mõju meeste ja naiste vahelise ebavõrdsuse vähendamisele raskesti määratav	Arv	185	91%
Mõju tööhõivele (töökohtade loomine)	projekt on töökohti loov	Arv	26	13%
	projekti mõju töökohtade loomisele on neutraalne	Arv	178	87%
Loodud töökohad	loodud töökohtade arv naistele	Arv	7,5	23%
	loodud töökohtade arv meestele	Arv	25,75	77%
Mõju tööhõivele (töökohtade säilitamine)	projekt on töökohti säilitav	Arv	56	27%
	Projekti mõju töökohtade säilitamisele on neutraalne	Arv	148	73%
Säilitatud töökohad	säilitatud töökohtade arv naistele	Arv	97,5	35%
	säilitatud töökohtade arv meestele	Arv	177,25	65%

Allikas: Rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

IV.2.2 Regionaalareng / Taotluste ja projektide arv

Maakond	Prioriteet	Meede	Vastavaks tunnistatud taotluste arv	Rahuldatud taotluste arv	Rahuldatud taotluste osakaal vastavaks tunnistatud taotluste koguarvust (%)
Harju maakond	3		82	43	52%
		3.1	34	30	88%
		3.2	9	4	44%
		3.3	8	6	75%
		3.5	23		
		3.10	5	1	20%
		3.11	3	2	67%
Hiiu maakond	3		32	5	16%
		3.1	4	4	100%
		3.2			
		3.3	2	1	50%
		3.5	12		
		3.10	12		
		3.11	2		
Lääne maakond	3		47	22	47%
		3.1	16	16	100%
		3.2	1	1	100%
		3.3			
		3.5	24		
		3.10	3	2	67%
		3.11	3	3	100%
Pärnu maakond	3		101	72	71%
		3.1	62	57	92%
		3.2	1	1	100%
		3.3	4	3	75%
		3.5	19		
		3.10	11	9	82%
		3.11	4	2	50%
Saare maakond	3		58	32	55%
		3.1	17	13	76%
		3.2	2	2	100%
		3.3	9	9	100%
		3.5	18		
		3.10	7	4	57%
		3.11	5	4	80%
Järva maakond	3		73	44	60%
		3.1	43	40	93%
		3.2			
		3.3	4	4	100%
		3.5	26		

		3.10			
		3.11			
Lääne-Viru maakond	3		92	53	58%
		3.1	48	45	94%
		3.2	5	2	40%
		3.3	10	6	60%
		3.5	27		
		3.10			
		3.11	2		
Rapla maakond	3		47	30	64%
		3.1	30	27	90%
		3.2			
		3.3	3	3	100%
		3.5	12		
		3.10			
		3.11	2		
Ida-Viru maakond	3		41	22	54%
		3.1	13	12	92%
		3.2	1	1	100%
		3.3	6	5	83%
		3.5	13		
		3.10	1		
		3.11	7	4	57%
Jõgeva maakond	3		74	33	45%
		3.1	28	26	93%
		3.2	4	3	75%
		3.3	6	4	67%
		3.5	29		
		3.10			
		3.11	7		
Põlva maakond	3		72	47	65%
		3.1	35	34	97%
		3.2	6	6	100%
		3.3	9	6	67%
		3.5	19		
		3.10			
		3.11	3	1	33%
Tartu maakond	3		108	72	67%
		3.1	48	45	94%
		3.2	15	15	100%
		3.3	17	9	53%
		3.5	21		
		3.10			
		3.11	7	3	43%
Valga maakond	3		54	38	70%
		3.1	26	26	100%
		3.2	3	3	100%
		3.3	11	8	73%
		3.5	13		
		3.10			

		3.11	1	1	100%
Viljandi maakond	3		81	39	48%
		3.1	35	32	91%
		3.2	1	1	100%
		3.3	8	6	75%
		3.5	30		
		3.10			
		3.11	7		
Võru maakond	3		53	30	57%
		3.1	24	22	92%
		3.2	1	1	100%
		3.3	6	5	83%
		3.5	20		
		3.10			
		3.11	2	2	100%

Allikas: Rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

IV.2.3 Regionaalareng / Projektide maht ja väljamaksed

Tabelis esitatud summad on eurodes.

Maakond	Prioriteet	Meede	Rahuldatud taotluste maht	Tegelikud väljamaksed	Geograafiliselt määratletud projektide väljamaksete osatähtsus toetuste väljamaksete kogumahust
Harju maakond	3		4 233 213	572 551	14%
		3.1	1 901 669	572 551	30%
		3.2	1 691 127		
		3.3	456 509		
		3.5			
		3.10	2 704		
		3.11	181 204		
Hiiu maakond	3		251 647	123 809	49%
		3.1	152 520	123 809	81%
		3.2			
		3.3	99 127		
		3.5			
		3.10			
		3.11			
Lääne maakond	3		1 575 299	414 157	26%
		3.1	1 180 892	391 780	33%
		3.2	52 584		
		3.3			
		3.5			
		3.10	5 812		
		3.11	336 011	22 377	7%
Pärnu maakond	3		3 582 905	1 415 709	40%
		3.1	3 003 887	1 415 709	47%
		3.2	58 482		
		3.3	194 400		
		3.5			
		3.10	71 006		
		3.11	255 130		
Saare maakond	3		2 958 420	246 306	8%
		3.1	300 719	246 306	82%
		3.2	207 892		
		3.3	325 333		
		3.5			
		3.10	817 473		
		3.11	1 307 003		
Järva maakond	3		2 048 842	1 018 703	50%
		3.1	1 747 572	1 018 703	58%
		3.2			
		3.3	301 270		
		3.5			

		3.10			
		3.11			
Lääne-Viru maakond	3		3 714 970	1 365 387	37%
		3.1	2 771 944	1 362 278	49%
		3.2	602 970		
		3.3	340 056	3 109	1%
		3.5			
		3.10			
		3.11			
Rapla maakond	3		1 265 824	399 419	32%
		3.1	976 028	399 419	41%
		3.2			
		3.3	289 796		
		3.5			
		3.10			
		3.11			
Ida-Viru maakond	3		2 026 425	307 356	15%
		3.1	536 581	307 356	57%
		3.2	301 426		
		3.3	373 949		
		3.5			
		3.10			
		3.11	814 469		
Jõgeva maakond	3		2 868 101	583 170	20%
		3.1	1 639 333	583 170	36%
		3.2	1 000 966		
		3.3	227 802		
		3.5			
		3.10			
		3.11			
Põlva maakond	3		3 303 110	897 856	27%
		3.1	1 731 224	897 856	52%
		3.2	1 258 356		
		3.3	178 536		
		3.5			
		3.10			
		3.11	134 994		
Tartu maakond	3		5 551 628	1 520 067	27%
		3.1	2 163 248	1 290 688	60%
		3.2	1 947 959		
		3.3	798 297		
		3.5			
		3.10			
		3.11	642 124	229 379	36%
Valga maakond	3		2 080 619	922 844	44%
		3.1	1 237 469	915 945	74%
		3.2	154 742		
		3.3	618 722	6 899	1%
		3.5			
		3.10			

		3.11	69 686		
Viljandi maakond	3		2 136 813	951 445	45%
		3.1	1 580 798	947 610	60%
		3.2	55 166		
		3.3	500 849	3 835	1%
		3.5			
		3.10			
		3.11			
Võru maakond	3		1 985 412	412 606	21%
		3.1	1 160 872	412 606	36%
		3.2	376 146		
		3.3	321 599		
		3.5			
		3.10			
		3.11	126 795		

Allikas: Rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

V FINANTSPROGRESS

V.1. KUMULATIIVSED FINANTSNAITAJAD

Kuna 2004.a. aruande koostamisel erinevus kumulatiivse ja aasta finantstabelite vahel puudub, siis kumulatiivsete finantsnäitajate alapeatüki täitmine pole vajalik.

V.2. FINANTSNAITAJAD AASTA LÕIKES

Tabelis esitatud summad on eurodes.

Prioriteet/ meede / Fond	Programmeerimisperioodiks planeeritud abikõlblikud kulud*				Tekkinud kohustused**				Tekkinud kohustuste % programmeerimisperioodiks planeeritud abikõlblikest kuludest			
	ELi struktuuri- vahendid	Avalik sektor	Erasektor	Kokku	ELi struktuuri- vahendid	Avalik sektor	Erasektor	Kokku	ELi struktuuri- vahendid	Avalik sektor	Erasekt or	Kokku
1.1	1.2	1.3	1.4=1.1+ 1.2+1.3	2.1	2.2	2.3	2.4=2.1+2.2+2. 3	3.1=2.1/1. 1 (%)	3.2=2.2 /1.2 (%)	3.3=2.3 /1.3(%)	3.4=2.4 /1.4(%)	
Prioriteet 3	69 267 700	27 898 915	76 889 433	174 056 048	27 288 870	12 294 359	47 705 162	87 288 391	39%	44%	62%	50%
Meede 3.1	22 523 744	9 653 033	32 176 776	64 353 553	15 102 770	6 981 988	24 842 772	46 927 530	67%	72%	77%	73%
Meede 3.2	7 957 000	3 410 143	17 050 714	28 417 857	5 395 471	2 312 345	12 296 149	20 003 965	68%	68%	72%	70%
Meede 3.3	6 089 119	2 609 622	8 698 741	17 397 482	3 518 371	1 507 873	5 426 089	10 452 333	58%	58%	62%	60%
Meede 3.4	7 694 961	2 564 987	1 954 276	12 214 224								
Meede 3.5	5 122 263	1 280 566	1 600 707	8 003 536								
Meede 3.6	1 475 080	368 770	204 872	2 048 722								
Meede 3.7	3 297 203	1 413 087	2 216 606	6 926 896								
Meede 3.8	2 638 912	659 728	626 741	3 925 381								
Meede 3.9	2 029 834	507 459	0	2 537 293								
Meede 3.10	2 876 024	1 232 582	4 108 000	8 216 606	627 897	269 099	1 345 496	2 242 492	22%	22%	33%	27%
Meede 3.11	6 570 373	3 950 641	8 252 000	18 773 014	2 644 361	1 223 054	3 794 656	7 662 071	40%	31%	46%	41%
Alameede					2 108 804	903 773	3 119 331	6 131 908				

3.11.1												
Alameede 3.11.2					535 557	319 281	675 325	1 530 163				
Alameede 3.11.3												
Alameede 3.11.4												
Meede 3.12	993 187	248 297	0	1 241 484								
Alameede 3.12.1												
Alameede 3.12.2												
Fondipõhise finantseeringu näitamine												
EAGGF	56 798 282	21 959 936	64 529 433	143 287 651	24 016 612	10 802 206	42 565 010	77 383 828	42%	49%	66%	54%
KAR	12 469 418	5 938 979	12 360 000	30 768 397	3 272 258	1 492 153	5 140 152	9 904 563	26%	25%	42%	32%
Kokku	69 267 700	27 898 915	76 889 433	174 056 048	27 288 870	12 294 359	47 705 162	87 288 391	39%	44%	62%	50%

Allikas: Rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

* Andmed põhinevad Riiklikul Arengukaval ja programmitäiendil

** Tekkinud kohustusi kajastatakse aruande aruandlusperioodil 01.01.2004-31.12.2004

Tabelis esitatud summad on eurodes.

Prioriteet/ meede / Fond	Programmeerimisperioodiks planeeritud abikõlblikud kulud*				Tegelikud tõendatud väljamaksed (v.a. ettemaksed)**				Väljamaksete osakaal programmeerimisperioodiks planeeritud abikõlblikest kuludest (%)			
	ELi struktuuri- vahendid	Avalik sektor	Erasektor	Kokku	ELi struktuuri- vahendid	Avalik sektor	Erasektor	Kokku	ELi struktuuri- vahendid	Avalik sektor	Erasekt or	Kokku
	1.1	1.2	1.3	1.4=1.1+ 1.2+1.3	2.1	2.2	2.3	2.4=2.1+2.2+ 2.3	3.1=2.1 /1.1 (%)	3.2=2.2 /1.2 (%)	3.3=2.3 /1.3(%)	3.4=2.4 /1.4(%)
Prioriteet 3	69 267 700	27 898 915	76 889 433	174 056 048	7 712 012	3 439 371	13 345 360	24 496 743	11%	12%	17%	14%
Meede 3.1	22 523 744	9 653 033	32 176 776	64 353 553	7 526 093	3 359 691	13 079 760	23 965 544	33%	35%	41%	37%
Meede 3.2	7 957 000	3 410 143	17 050 714	28 417 857								
Meede 3.3	6 089 119	2 609 622	8 698 741	17 397 482	9 690	4 153	13 843	27 686	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%
Meede 3.4	7 694 961	2 564 987	1 954 276	12 214 224								

Meede 3.5	5 122 263	1 280 566	1 600 707	8 003 536								
Meede 3.6	1 475 080	368 770	204 872	2 048 722								
Meede 3.7	3 297 203	1 413 087	2 216 606	6 926 896								
Meede 3.8	2 638 912	659 728	626 741	3 925 381								
Meede 3.9	2 029 834	507 459	0	2 537 293								
Meede 3.10	2 876 024	1 232 582	4 108 000	8 216 606								
Meede 3.11	6 570 373	3 950 641	8 252 000	18 773 014	176 229	75 527	251 757	503 513	3%	2%	3%	3%
Alameede 3.11.1					176 229	75 527	251 757	503 513				
Alameede 3.11.2												
Alameede 3.11.3												
Alameede 3.11.4												
Meede 3.12	993 187	248 297	0	1 241 484								
Alameede 3.12.1												
Alameede 3.12.2												
Fondipõhise finantseeringu näitamine												
EAGGF	56 798 282	21 959 936	64 529 433	143 287 651	7 535 783	3 363 844	13 093 603	23 993 230	13%	15%	20%	17%
KAR	12 469 418	5 938 979	12 360 000	30 768 397	176 229	75 527	251 757	503 513	1%	1%	2%	2%
Kokku	69 267 700	27 898 915	76 889 433	174 056 048	7 712 012	3 439 371	13 345 360	24 496 743	11%	12%	17%	14%

Allikas: Rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

* Andmed põhinevad Riiklikul Arengukaval ja programmitäiendil

** Tegelikke tõendatud väljamakseid kajastatakse aruande aruandlusperioodil 01.01.2004-31.12.2004

V.3. SEKKUMISVALDKONNAD

Tabelis esitatud summad on eurodes.

Meede	Sekkumisvald-konna kood	Väljamaksed sekkumis-valdkonna raames*	Väljamaksed kokku meetme raames**	%
	1	2	3	4=2/3(%)
Meede 3.1	111	10 885 785	10 885 785	100%
Meede 3.2	114			
Meede 3.3	1305-25%		13 843	
	1307-10%	3 109		22%
	1310-40%	3 835		28%
	1311-25%	6 899		50%
Meede 3.5	1306			
Meede 3.10	142			
Alameede 3.11.1	143	251 756	251 756	100%
Alameede 3.11.2	144			
Alameede 3.11.4	147			

Allikas: Rakendusüksuse (PRIA) aastaaruanne

* Väljamakseid kajastatakse iga sekkumisvaldkonna all kumulatiivselt (programmeerimisperioodi algusest kuni aruande lõpptähtajani 31.12.2004)

** Meetme väljamaksed esitatakse kumulatiivselt (programmeerimisperioodi algusest kuni aruande lõpptähtajani 31.12.2004)

Sekkumisvaldkondade koodid on lahti kirjutatud Euroopa Komisjoni määruses 438/2001.

VI HINNANG PRIORITEEDI JA MEETMETE RAKENDAMISELE

KOLMAS PRIORITEET: PÕLLUMAJANDUS, KALANDUS JA MAAELU

Kolmanda prioriteedi abikõlblikud kulud (Eesti avalik sektor + EL + erasektor) aastateks 2004-2006 on kokku 174 056 048 eurot, millest 2004. aastal tekkinud kohustused on 87 288 391 eurot st 50% abikõlblikest kuludest ja tegelikud tõendatud väljamaksed on 2004. aastal 24 496 743 eurot st 14% abikõlblikest kuludest. Eesti avaliku sektori planeeritud abikõlblikud kulud aastateks 2004-2006 on kokku 27 898 915 eurot, millest 2004. aastal tekkinud kohustused on 12 294 359 eurot st 44% abikõlblikest kuludest ja tegelikult tõendatud väljamaksed on 2004. aastal 3 439 371 eurot st 12% abikõlblikest kuludest.

2004. aastal võeti taotlusi vastu 8 meetme ja alameetme raames, mille programmiperioodi eelarve (Eesti avalik sektor + EL) on 97 166 615 eurot. Kokku esitati 2004. aastal 1 015 taotlust 55 517 328 euro suuruses summas, millest rahuldati 57% ehk 582 taotlust. Aasta lõpuks oli välja makstud 204 projekti ja katkestatud 1 projekt.

Kolmanda prioriteedi üldeesmärk on maapiirkondade tasakaalustatud ja jätkusuutliku majandusliku ja sotsiaalse arengu tagamine. Eesmärkide saavutamist hinnatakse läbi väljund-, tulemus- ja mõjunäitajate. Nii toetati põllumajandustootmise investeeringutoetuse raames planeeritud 13 500st veise-, sea- või lambakoha moderniseerimisest 2004. aastal 6 379 loomakohta, mis tähendab, et ligi pool (47%) kogu programmiperioodi eesmärgist on 2004. aastaga saavutatud. Meetme 3.3 raames on mittepõllumajanduslikke majanduse mitmekesistamise projekte toetatud 75¹, mis on 42% kogu programmiperioodiks seatud eesmärgist (eesmärgiks oli toetada 180 projekti). Toetatud kalandusprojektide arv oli 38², mis on 38% kogu programmiperioodiks seatud eesmärgist (eesmärgiks oli toetada 100 projekti). Kuna tulemusnäitajad saavutatakse projektide lõpuks, siis 2004. aasta jooksul nende näitajate osas tulemusi veel saavutatud ei ole, nagu ka mõjunäitajate osas, mille tulemused saadakse 12 või 18 kuud peale projekti lõppu.

Horisontaalsete indikaatorite lõikes on 35protsendil lõppenud projektidest keskkonnasõbralik mõju, soolise võrdõiguslikkuse suhtes positiivse mõjuga projekte on 2% projektidest ja infoühiskonda edendavaid 6% projektidest. 5 projekti toetab meeste ja naiste võrdset integreerimist tööturule. 14 projekti toetab töö- ja pereelu ühitamist. 26 projekti on töökohti loovad ja 56 töökohti säilitavad. Tahetakse luua 33,25 töökohta (sh 8 töökohta naistele) ja säilitada 274,75 töökohta (sh 98 töökohta naistele).

Rakendusasutus hindab prioriteedi rakendumise esimest aastat edukaks. 2004. aastal rakendusid esimeses järjekorras mitmed investeeringumahult suuremad meetmed. Mitmetes meetmetes (nt 3.1, 3.2, 3.3., 3.5) võeti kohustusi üles rohkem kui on ühe aasta eelarve, mis on olnud teadlik valik, kuna programmiperioodiks kavandatud

---

¹ Antud arv võib väheneda kuna näitab heakskiidetud taotluste arvu, mitte väljamakstud projektide arvu

² Antud arv võib väheneda kuna näitab heakskiidetud taotluste arvu, mitte väljamakstud projektide arvu

investeeringud tehakse siis varem ning seega saavad need ka varem mõju avaldama hakata. Taotlejate suur aktiivsus annab tunnistust suurest investeeringu vajadusest, mis viimaste aastatega on tekkinud ning samuti ka taotlejate kasvanud teadlikkusest toetusmeetmete kohta.

Juhtkomisjoni liikmed on rahul põllumajanduse ja maaelu meetmete rakendamisega, kalandusmeetmete rakendamisel 2004. aastal esines ühe liikme arvates ka mõningaid vajakajäämisi. Üldkokkuvõttes on mõlemas valdkonnas rakendatud pooled (ala)meetmetest ning võib saavutatud tulemusega rahul olla.

MEEDE 3.1: INVESTEERINGUD PÕLLUMAJANDUSTOOTMISSE

Meede 3.1 abikõlblikud kulud (Eesti avalik sektor + EL + erasektor) aastateks 2004-2006 on kokku 64 353 553 eurot, millest 2004. aastal tekkinud kohustused on 46 927 530 eurot st 73% abikõlblikest kuludest ja avaliku sektori tegelikud tõendatud väljamaksed on 2004. aastal 23 965 544 eurot st 37% abikõlblikest kuludest.

Taotlusi võeti vastu 26. aprillist kuni 10 maini. Kokku esitati 463 taotlust, toetussummas 23 049 806 eurot. Huvi meetme vastu oli väga suur, päevas võeti vastu keskmiselt 42 taotlust. Selline arv taotlusi oli väga positiivne. Seda võib vaadata kui Eesti põllumeeste teadlikkust ja valmidust aktiivselt tegutseda äriedu saavutamise nimel. Investeeringuteks põllumajandustootmisse on programmiperioodi jooksul (2004-2006) ette nähtud 32 176 776 (Eesti avalik sektor + EL) eurot toetust, kusjuures esimese taotlusvooruga esitati taotlusi toetusele kogusummas, mis ulatus kolme aasta eelarvest 72% tasemeni. 2004. aastal rahuldati 429 meetme 3.1 taotlust ehk 93% esitatud taotlustest vastasid nõutele. Lõpetatud ja toetus on välja makstud 202 projektile.

2004. aastal esitati põllumajandustootmise investeeringutoetuse taotluste koguarvust 77% taimekasvatuse investeeringute projekte, järgnesid loomakasvatusega seotud hoonete ja sisseseade (7%) ning põllumajandustootmise mitmekesistamise projektid (4%). Rahalises väärtuses taotleti toetust 68% ulatuses taimekasvatusele ja 21% ulatuses loomakasvatushoonetele, ülejäänud taotlused jagunesid toetusteks põllumajandustootmise mitmekesistamisele ja loomade ostmisele.

Objektide lõikes, mida iseloomustab lisas 1 toodud tabel, rahuldati kõige rohkem taotlusi sertifitseeritud või kontrollitud marjaistikute ostmiseks (211 710 objekti), järgnes sertifitseeritud või kontrollitud viljapuu istikute ostmine (74 000 objekti). Kõige suuremas summas rahuldati traktorite ostmise taotlusi, toetussummas 5 018 213 eurot, järgnesid veiselauda, lüpsiplatsi või piima esmase jahutuse/säilituse ruumi ehitamise taotlused, toetussummas 2 444 159 eurot ja teraviljakombainide ja nende lisaseadmete ostmise taotlused, toetussummas 2 336 359 eurot.

Üheks väljundnäitajaks on toetust saanud objektide arv, kolme aasta eesmärgiks on seatud toetada 1 800 objekti, esimesel aastal on saavutatud 799 objekti toetamine, st tegelik saavutustase programmitäiendi saavutustasemest on 44% (Kui iga toetatud istik läheb kirja toetust saanud objektina, on toetust saanud objektide arv väga suur, 14 150 objekti, mis tähendab, et eesmärk on saavutatud 786protsendiliselt).

Alljärgnevalt on tegeliku saavutustaset hinnatud väljamakstud projektide lõikes (202 projekti). Ostetud taimekaitsepretside osas on kogu programmiperioodi eesmärgiks seatud 45, tegelik saavutustase on 24 ehk esimese aastaga on saavutatud 53% kolme aasta eesmärgist. Ostetud traktorite osas on kolme aasta eesmärgiks 60, tegelik saavutustase on 95, mis tähendab, et juba esimese rakendusaastaga on täidetud 158% eesmärgist. Ostetud kombainide osas on seatud kolme aasta eesmärgiks 45, tegelik saavutustase on 28 ehk eesmärk on täidetud 62protsendiliselt. Ostetud muude põllutöömashinade arvu osas on kolmeks aastaks seatud eesmärgiks 120, tegelik saavutustase on 249, eesmärk on täidetud 208protsendiliselt. Ostetud põllumajandussaaduste töötlemisseadmete arvu osas on kolme aasta eesmärgiks seatud 30, esimesel aastal ühtegi põllumajandussaaduste töötlemisseade ostu pole toetatud.

Eesmärgiks on seatud toetada kolmel aastal 13 500 veise-, sea-, ja lambakohta, tegelik saavutustase on esimesel aastal 6379 ehk 47% seatud eesmärgist. Kolme aasta eesmärk on saavutatud toetatud veisekohtade osas esimesel aastal 104protsendiliselt (6000 asemel on toetatud 6269 veisekohta), väga vähe on toetatud sea- ja lambakohti, vastavalt 1% (60 tk 4500-st) seatud eesmärgist ja 2% (50 tk 3000-st) seatud eesmärgist. Tulemusnäitajaks on, et toetust saanud põllumajandustootjad, kes investeerisid tootmise vastavaks viimiseks loomade heaolu, veterinaar-, hügieeni, fütosanitaar- ja keskkonna nõuetega oleks 150, tegelik saavutustase on 98, mis tähendab, et esimese aastaga on kolme aasta eesmärk saavutatud 65protsendiliselt.

Meetme 3.1 ettevalmistamisel püüti nii toetatavate investeeringuobjektide valiku kui ka toetuse taotlemise, taotluste kontrollimise ja raha väljamaksmise protseduuri juures võimalikult palju arvestada SAPARD programmist saadud kogemustega. Ühelt poolt eelmistest aastatest põllumajandustootjate seas juba tuntud investeeringutoetuse taotlemise kord ja teiselt poolt kindlasti ka laienenud investeeringuobjektide loetelu aitasid kaasa põllumajandustootmise investeeringutoetuse suurele nõudlusele. Siinkohal on kindlasti oluline märkida ka põllumajandustootjate suuremat huvi ja vajadust investeerida seoses Eesti liitumisega Euroopa Liiduga. Suur investeeringuvajadus on nii tootmise vastavusse viimiseks erinevate veterinaar-, loomade heaolu, fütosanitaar- ja keskkonnanõuetega kui ka põllumajandusliku tootmise konkurentsivõime suurendamiseks.

Meetme 3.1 puhul oli probleem enne taotluste vastuvõtmist taotluste ettevalmistamiseks jäänud lühike aeg. Meetme 3.1 määrus jõustus 14. aprillil ja taotlusi hakati vastu võtma juba 26. aprillil ning taotluste vastuvõtmine kestis vaid 10. maini. Meede oli plaanis avada küll kahe vooruna, st peale esimest vooru 26. aprillist kuni 10. maini ka teine voor peale otsetoetuste taotluste vastuvõttu, et leevendada PRIA piirkondlike büroode töökoormust. Tegelikult kujunes aga olukord, kus esimeses voorus taotleti 72% meetme 3.1 aastate 2004-2006 eelarvest, mistõttu kolmanda prioriteedi juhtkomisjon otsustas teist vooru samal aastal mitte avada. Selle asemel analüüsiti toetuse taotlemise kriteeriume ja valmistati 2005. aastaks ette kitsendatud tingimused toetuste taotlemiseks. Lisaks eelpool nimetatule algas 2004. aastal toetuste vastuvõtu I voor just kevadiste põllutööde ajal, mistõttu paljud põllumajandustootjad kavatsesid investeeringutoetuse taotlusi esitada II voorus, mis aga eelpool nimetatud põhjustel avamata jäi.

MEEDE 3.2: PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TÖÖTLEMISE JA TURUSTAMISE PARANDAMISE INVESTEERINGUTOETUS

Meede 3.2 abikõlblikud kulud 2004-2006 (Eesti avalik sektor + EL + erasektor) on kokku 28 417 857 eurot, avaliku sektori (Eesti + EL) toetus moodustab abikõlblikest kuludest 40% ehk 11 367 143 eurot. 2004. aastal rahuldatud taotluste abikõlblikud kulud olid kokku 20 003 965 eurot ehk ca 70% meetme abikõlblikest kuludest. Seega on esimese aastaga võetud kohustusi ligi 70% ulatuses meetme kolme aasta eelarvest.

Taotlusi võeti vastu 5. juulist kuni 30. juulini 2004. Esitati 49 taotlust, toetussummas 8 644 397 eurot. Programmperioodi eelarves (aastateks 2004-2006) on toetusteks mõeldud 11 367 143 eurot (Eesti avalik sektor + EL), esimese taotlusvooruga taotleti seega 76% meetme kogueelarvest. Meetme 3.2 raames esitatud taotlustest rahuldati 40 ehk 82% taotlustest. 2004. aasta lõpuks lõpetatud projekte veel ei olnud ning väljamakseid seega ei teostatud.

Meetmest 3.2 taotlemise protsessi 2004. aastal võib hinnata edukaks. Taotlemine oli intensiivne, keskmiselt esitati PRIAle päevas 2 taotlust. Rahuldatud taotluste osakaalu esitatud taotluste koguarvust võib samuti pidada heaks. Rakendusüksus ei toonud meetme 3.2 osas välja ühtegi olulist korduvat viga taotluste vormistamisel, negatiivse otsuse põhjuseks olid pigem sisulised probleemid (oli tegemist oma- ja laenuvahendite puudujäägiga, taotleja toodang ei vastanud meetme tingimustele, ettevõtte ei olnud majanduslikult jätkusuutlik) kui tehnilised vajakajäämised.

Toetust saanud projektide arv on ka antud meetme peamine väljundnäitaja. Programmitäiendis toodud eesmärgiks on 12 toetatud projekti programmeerimisperioodi (2004-2006) jooksul. Ka juhul, kui 2004. aastal 40 rahuldatud projektist kõik ei teostu, võib eeldada, et kolme aasta eesmärk täidetakse esimesel aastal rohkem kui 100protsendiliselt. Kuna ühtegi projekti lõplikult teostatud ei ole, siis tulemusnäitajaid ei ole veel võimalik hinnata.

Põllumajandussaadusi töötleva tööstuse toetatavate sektorite lõikes jagunesid rahuldatud taotluste toetussummad järgnevalt: 55% lihatöötlemise parandamiseks, 26% piimatöötlemise parandamiseks, 15% puu- ja köögivilja ning marjade töötlemise parandamiseks ja 3% teraviljatöötlemise parandamiseks. Toetuse sektorite vahel jagunemise osas kindlaid eesmärke eelnevalt ei seatud.

Rahuldatud taotluste lõikes kavatsetakse toetuse abil enim soetada liha ja lihatoodete käitlemise seadmeid ja tehnoloogilisi liine (67 objekti) (toetuse jaotumist objektide lõikes iseloomustab lisas 2 toodud tabel). Järgnevad piima ja piimatoodete käitlemise seadmed ja tehnoloogilised liinid (sh külmatootmiseseadmed, paiksed kütteseadmed ning piimaveohaagised ja -tsisternid) - 21 objekti.

Rahuldatud taotluste toetussummast kõige suurem osa läheb liha ja lihatoodete käitlemise ehitiste ehitamise ja rekonstrueerimisega seotud projektide toetamiseks (1 979 497 eurot), järgnevad liha ja lihatoodete käitlemise seadmete ja tehnoloogiliste liinide ostmise ja paigaldamisega seotud projektid (1 728 009 eurot).

Piiratud eelarvet võib pidada ka antud meetme rakendamisel ilmnenu olulisimaks probleemiks. Kuigi meetme 3.2 tingimuste kohaselt kuuluvad rahuldamisele hindamise tulemusena paremusjärjestuses eespool olevad taotlused, mis võimaldaks

soovi korral probleemideta kinni pidada meetme indikatiivsest eelarvest aastate lõikes, otsustati 2004. aastal rahuldada kõik nõuetele vastavaks tunnistatud taotlused. Otsuse põhjuseks oli sektori konkurentsivõime seisukohalt hädavajalike investeeringute edasilükkamise majanduslikult põhjendamatus.

Meetme eelarve piiratus kujuneb tõenäoliselt tõsisemaks probleemiks 2005. aastal, mil (prognoosides esitatavate taotluste arvu 2004. aasta andmete põhjal) ei ole võimalik rahuldada kõiki nõuetele vastavaid taotlusi. Rahuldamise otsuse saavad vaid hindamise tulemusena tekkivas paremusjärjestuses eespool olevad taotlused. Hetkel analüüsib rakendusasutus vajadust ja võimalusi viia meetme tingimuste määruksesse sisse muudatused, mis piiraksid esitatavate taotluste arvu või täpsustaksid taotluste hindamise kriteeriume.

MEEDE 3.3: MAJANDUSTEGEVUSE MITMEKESISTAMINE MAAPIIRKONNAS

Meede 3.3 abikõlblikud kulud (Eesti avalik sektor + EL + erasektor) aastateks 2004-2006 on kokku 17 397 482 eurot, millest esimesel aastal tekkinud kohustused on 10 452 333 eurot st 60% abikõlblikest kuludest ja tegelikud tõendatud väljamaksud on 27 686 eurot st 0,2% abikõlblikest kuludest.

Taotlusi võeti vastu 23. augustist kuni 26. augustini (väga intensiivse taotlemise tõttu tuli taotluste vastuvõtu aega lühendada). Meede 3.3 raames esitati 103 taotlust toetussummas 6 844 997 eurot. Programmiperioodi (2004-2006) eelarves on toetusteks mõeldud 11 367 143 eurot (Eesti avalik sektor + EL), esimese taotlusvooriga taotleti kolme aasta eelarvest 79%. Rahuldati 75 taotlust ehk 73% esitatud taotlustest. Aasta lõpuks oli lõpetatud 1 projekt ja katkestatud samuti 1 projekt.

Väljundnäitajate saavutamise tõenäosust on hinnatud rahuldatud projektide seisukohast, kuna 2004. aasta jooksul oli välja makstud vaid 1 projekt. Meetme saavutuseesmärkidena on välja toodud toetatud projektide arv, milleks on kolme aasta jooksul 180 projekti. Peale esimest taotlusperioodi on rahuldatud 75 projekti, seega saab kolme aasta eesmärk esimesel aastal täidetud 42% ulatuses. Järgnevalt muud saavutuseesmärgid rahuldatud taotluste osas ja nende täitmine: naisettevõtjate projektid – 13 moodustab 24% seatud kolme aasta eesmärgist (54), maaturismi projektid – 31 moodustab 42% seatud kolme aasta eesmärgist (74); käsitööstusprojektid – 11 moodustavad 24% seatud kolme aasta eesmärgist (45); teenindusliku ettevõtluse projektid – 29 moodustavad 64% kolme aasta seatud eesmärgist (45); põllumajandusvaldkonnale lähedaste tegevuste mitmekesistamise projektid – 4 moodustavad 25 % seatud kolme aasta eesmärgist (16).

Tulemusnäitajast, milleks on põllumajandustootjate arv, kes alustavad mittepõllumajandusliku ettevõtlusega (programmitäiendi eesmärk 36 tootjat), on esimese aastaga saavutatud 19 ehk 53%. Kõrvutades seda tulemust meetme raames seatud projektide üldarvu ja selle täitmisega (43%) võib tulemust pidada heaks. Samas on oodatavast tulemusest oluliselt vähem naisettevõtjate projekte. Kuna lõpetatud on ainult üks projekt, siis puudub ülevaade ka sellest kui palju on meetmel mõju meeste ja naiste vahelise ebavõrdsuse vähendamisele.

Meetme programmeerimisel lähtuti liitumiseelse programmi SAPARD käivitamisel saadud kogemusest. Planeeritud meetme saavutuseesmärkide - projektide arvu arvutamise aluseks sai keskmine investeering SAPARD programmi analoogse meetme puhul, eeldusel, et keskmine investeering oluliselt ei suurene. Samas on maksimaalne toetuse toetussumma seatud kõrgem. Esimese aasta kogemus aga näitab, et oodatust enam taotleti toetust maksimaalselt lubatud toetussumma ulatuses (30% taotlejatest), mistõttu võib ka eeldada, et kui maksimaalset toetussummat ei vähendata, siis programmitäiendis kavandatud projektide arv (180) ei täitu.

2004. aasta lõpuks oli rahuldatud 75 projekti ligi 2 aasta kavandatud eelarve ulatuses. Järgneval taotlusperioodil võib seega oodata 37 projekti. Järgneval taotlusperioodil tuleb meetme tingimustesse teha muudatusi. Üheks võimaluseks on alandada maksimaalset avaliku sektori toetusmäära ning teise võimalusena tuleb kaaluda taotluste hindamise süsteemi kehtestamist. Hindamispõhimõtete aluste muutmise osas on muudatus sisse viidud ka programmitäiendisse.

MEEDE 3.4: INTEGREERITUD MAAPARANDUS

Määruse eelnõu kooskõlastati prioriteedi juhtkomisjonis kirjaliku protseduuriga 4. märtsil 2005. Taotluste vastuvõtt on planeeritud 2005. a juulisse. Auditid algasid 14. märtsil 2005.

MEEDE 3.5: KÜLADE TAASTAMINE JA ARENDAMINE

Meetme 3.5 abikõlblikud kulud (Eesti avalik sektor + EL + erasektor) on kolmeks aastaks kokku 8 003 536 eurot, millest kohustusi 2004. aasta lõpuks tekkinud veel ei olnud, kuna taotluste vastuvõtt lõppes alles 16. detsembril 2004.

Taotlusi võeti vastu 22. novembrist kuni 16. detsembrini 2004. aastal. Ka see RAKi meede oli väga populaarne – kokku esitati 306 taotlust, toetussummas 7 312 599 eurot. Programmperioodi eelarves (aastateks 2004-2006) on toetusteks mõeldud 6 402 829 eurot (Eesti avalik sektor + EL), esimese taotlusvooruga taotleti kolme aasta eelarvest 114%. 2004. aasta lõpuks rahuldatud taotlusi veel polnud, kuna taotluste menetlemine alles käis.

Väljundnäitajaks toetatud projektide arvu osas kolme aasta jooksul on 190, kuna esitatud taotluste arv on esimesel aastal 306, võib väljundnäitaja saavutamist hinnata reaalseks.

MEEDE 3.6: KOHALIKU INITSIIATIIVI ARENDAMINE – LEADER-TÜÜPI MEEDE

Toimub meetme tingimuste välja töötamine.

MEEDE 3.7: METSAMAJANDUS

Toimub meetme tingimuste välja töötamine.

MEEDE 3.8: NÕUANDE- JA TEABELEVITEENUSTE TOETAMINE

Määruse eelnõu saadeti teistkordsele kooskõlastusele prioriteedi juhtkomisjoni, kuna eelnõu teksti viidi sisse olulisi muudatusi. Juhtkomisjon kooskõlastas eelnõu kirjaliku protseduuriga 18. veebruaril 2005. Auditit alustati Põllumajandusministeeriumis 23. veebruaril ja PRIAs 16. märtsil 2005. Taotluste vastuvõtt on planeeritud 2005. a maisse.

MEEDE 3.9: KALALAEVASTIKU PÜÜGIVÕIMSUSE REGULEERIMINE

Määruse eelnõu kooskõlastati prioriteedi juhtkomisjonis kirjaliku protseduuriga 03. märtsil 2005. Auditit alustati 14. märtsil. Taotluste vastuvõtt on planeeritud 2005. aasta I poolaastasse.

MEEDE 3.10: KALALAEVASTIKU MODERNISEERIMINE JA UUENDAMINE

Meetme 3.10 abikõlblikud kulud aastateks 2004-2006 on kokku 8 216 606 eurot, millest esimesel aastal tekkinud kohustused on 2 242 492 eurot st 27% abikõlblikest kuludest, tegelikud tõendatud väljamaksed 2004. aasta lõpuks puudusid.

Taotluste vastuvõtt toimus 01. septembrist kuni 29. oktoobrini 2004. Algselt oli plaanis alustada taotluste vastuvõttu varem, kuid kalalaevastiku moderniseerimise ja uuendamise taotluste vastuvõtt lükkus edasi seoses vajadusega jõustada meetme määruse muutmise määrus. Määruse muutmise vajadus tulenes Euroopa Liidu Kalanduse Peadirektoraadi seisukohast Kalanduse Arendusrahastu määruse Põllumajandusministeeriumi poolse tõlgendamise kohta. Selgus Euroopa Liidu Kalanduse Peadirektoraadi tõlgendus EL Nõukogu määruse 2792/1999/EÜ, millega kehtestatakse kalandussektorile ühenduse struktuuriabi andmise üksikasjalikud eeskirjad ja kord (EÜT L 337, 30. 12. 1999, lk 10 - 28) lisa 4 tabelile 3, mille kohaselt väike ja keskettevõtjate toetuse suurendamine maksimaalselt 10% võrra võib toimuda üksnes kaudse toetusena nt. tagastatav abi, intressitoetus, garantii vms.

Samuti pikendati Kalurite Liidu palvel meetme 3.10 taotluste vastuvõtuaega (taotluste vastuvõtt oli plaanis lõpetada 08. oktoobril). Uue kalalaeva ehitamiseks või ostmiseks oli võimalik toetust taotleda ainult 2004. aastal, sest EÜ määrus nr. 2792/1999 artikkel 9 p 1 (a) alusel võib määrata toetust kalalaevastiku uuendamiseks kuni 31.12.2004. Aruandlusperioodil esitati 39 taotlust toetussummas 2 782 167 eurot. 2004.aastal sai rahuldatud 16 taotlust toetussummas 896 996 eurot ning 2 taotlust said negatiivse otsuse, põhjuseks meetme tingimustes sätestatud taotlusele esitatud nõuete mittetäitmine. Laekunud taotluste kvaliteet oli rahuldav, kõik laekunud taotlused (39) tunnistati vastavaks, rahuldati 16 taotlust ehk 41% laekunud taotlustest, rahuldatud taotluste arv on suhteliselt kõrge (programmitäiendus on väljundnäitajaks 11 toetatud

projekti), taotluste rahuldamise protsess jätkub veel 2005. aastal. 2004. aastal väljamakseid antud meetme raames ei tehtud.

Objektide lõikes, mida iseloomustab lisas 4 toodud tabel, rahuldati kõige rohkem taotlusi laevakeretööde teostamiseks (8 objekti), navigatsioonisüsteemide ja sinna juurde kuuluva tarkvara ostmiseks ja paigaldamiseks (8 objekti). Järgnesid laeva ostmine (6 objekti), keskkonnakaitsealaste vahendite ostmine ja paigaldamine (5 objekti), peamasina ümberehitus või kapitaalremont (5 objekti). Kõige suuremas summas rahuldati taotlusi laeva ostmiseks, toetussummas 491 905 eurot. Järgnesid peamasina ümberehitus või kapitaalremont, toetussummas 227 942 eurot ja laevakeretööd, toetussummas 47 125 eurot.

MEEDE 3.11: KALANDUSE KÄITLEMISKETI INVESTEERINGUTOETUSE MEETMED

Meetme 3.11 abikõlblikud kulud (Eesti avalik sektor + EL + erasektor) on aastateks 2004-2006 kokku 18 773 014 eurot, millest tekkinud kohustused on esimesel aastal 7 662 071 eurot, st 41% abikõlblikest kuludest ja tegelikud tõendatud väljamaksed on 503 513 eurot st 3% abikõlblikest kuludest.

ALAMEEDE 3.11.1. KALA- JA VESIVILJELUSSAADUSTE TÖÖTLEMISE INVESTEERINGUTOETUS

Taotluste vastuvõtt toimus 30. aprillist kuni 30. juunini 2004. Aruandlusperioodil esitati 17 taotlust toetussummas 4 366 993 eurot. Rahuldati 13 taotlust toetussummas 3 012 576 eurot (Eesti avalik sektor + EL). Laekunud taotluste kvaliteet on rahuldav, kõik laekunud taotlused (17) tunnistati vastavaks, rahuldati 13 taotlust ehk 76% laekunud taotlustest, rahuldatud taotluste arv on rahuldav - 87% (programmitäiendus on väljundnäitajaks 15 toetatud projekti). 2004. aastal maksti välja toetus ühele antud meetme projektile. Aruandlusperioodil tehti ka osalisi makseid, kokku maksti toetust välja summas 251 756 eurot.

Alameetme 3.11.1 raames oli võimalik toetust taotleda kolmele alategevusele: kala- ja vesiviljelustoodete käitlemise hooned või rajatised, kala- ja vesiviljelustoodete käitlemiseks vajalikud masinad, jäätmekäitus ning antud alategevustega seotud ettevalmistavatele töödele. Ühtegi taotlust ei laekunud jäätmekäitluseks, kuid populaarseim oli investeringud hoonetesse ja rajatistesse – 81,6%, järgnesid taotlused kala- ja vesiviljelustoodete käitlemiseks vajalike masinate toetamiseks - 18,3% taotletud toetussummast. Alameetme 3.11.1. puhul on tegemist SAPARDi teise meetme jätkuga ning taotlemisprotsess oli kalatöötlemisettevõtetele teada ning möödus suuremate tõrgeteta. Esitatavatest dokumentidest tekitas kõige enam probleeme äriprojekti täitmine taotlejate poolt.

Objektide lõikes, mida iseloomustab lisas 5 toodud tabel, rahuldati kõige rohkem taotlusi kala- ja vesiviljelustoodete käitlemise seadmete ja tehnoloogiliste liinide ostmiseks ja paigaldamiseks (36 objekti). Järgnesid külmikveokite ostmine (9 objekti) ja laotõstukite ostmine (7 objekti). Kõige suuremas summas rahuldati kala- ja vesiviljelustoodete käitlemise seadmete ja tehnoloogiliste liinide ostmist ja

paigaldamist, toetussummas 1 792 256 eurot. Järgnesid kala- või vesiviljelustoodete käitlemise hoone või rajatise rekonstrueerimine, toetussummas 475 599 eurot ja külmikveokite ostmine, toetussummas 394 491 eurot.

ALAMEEDE 3.11.2. VESIVILJELUSE INVESTEERINGUTOETUS

Taotluste vastuvõtt toimus 30. aprillist kuni 08. oktoobrini. Aruandlusperioodil esitati 23 taotlust toetussummas 2 244 905 eurot. Rahuldati 9 taotlust toetussummas 854 838 eurot. Laekunud taotluste kvaliteet oli rahuldav, kõik laekunud taotlused (23) tunnistati vastavaks, rahuldati 9 taotlust ehk 39% laekunud taotlustest, rahuldatud taotluste arv on suhteliselt kõrge (programmitäiendis on väljundnäitajaks 6 toetatud projekti), taotluste rahuldamise protsess jätkub veel 2005. aastal. Vesiviljelushoonete ja rajatiste uuendamiseks ja ehitamiseks taotleti 97% toetussummast. Ühtegi taotlust ei laekunud vesiviljelustoodete esmaseks töötlemiseks vajalike seadmete ostmiseks. 2004. aastal väljamakseid antud alameetme raames ei tehtud. Tulemusnäitajaid ei ole veel võimalik hinnata.

Objektide lõikes, mida iseloomustab lisas 5 toodud tabel, rahuldati kõige rohkem taotlusi projekteerimistööde teostamiseks (7 objekti) ning avalduse ja äriprojekti koostamiseks (7 objekti). Järgnesid vesiviljeluse hoone või rajatise ehitamine (6 objekti) ja vesiviljeluse hoone või rajatise juurde kuuluvate seadmete ostmine ja paigaldamine (5 objekti). Kõige suuremas summas rahuldati taotlusi vesiviljeluse hoone või rajatise ehitamiseks, toetussummas 514 347 eurot ja vesiviljeluse hoone või rajatise rekonstrueerimiseks, toetussummas 232 434 eurot.

Probleeme ilmnes projektitaotlustega, kuna kavandatav investeering ei kuulunud sageli alameetme 3.11.2 raames toetatavate investeeringute hulka. Äriprojekti koostajad ei ole kursis vesiviljeluse kui tootmisharu iseärasustega. Äriprojektis on kajastamata jäänud asustuskala ost, sugukalade ja kaubakala arvelevõtmine. Ettevõtte majandusaastaaruanne taotlemisele eelnenud aastal kajastab vähem kui 12 kalendrikuud majandustegevust. 60% toetusmäära taotlemisel ei ole piisavalt põhjendatud, kuidas on investeering suunatud vesiviljelusega kaasneva keskkonnakoormuse vähendamisele ning keskkonnasäästliku tootmise tõhustamisele ja vastavate tehnoloogiate juurutamisele.

ALAMEEDE 3.11.3. KALASADAMATE MODERNISEERIMINE

Alameetme toetuse kasutamise tingimused kehtestati põllumajandusministri 17. jaanuari 2005. a määrusega nr 3. Taotluste vastuvõtt on planeeritud 2005. aasta I poolaastasse.

ALAMEEDE 3.11.4. SISEVETE KALANDUSE INVESTEERINGUTOETUS

Taotluste vastuvõtt toimus 22. novembrist kuni 16. detsembrini. Aruandlusperioodil esitati 15 taotlust toetussummas 271 462 eurot. Kõik laekunud taotlused (15) tunnistati vastavaks. 31. detsembri 2004 seisuga ei jõutud rahuldada ühtegi taotlust.

99% ulatuses taotleti toetust uute kalalaevade ostmist, 1% ulatuses aga ettevalmistavateks töödeks.

MEEDE 3.12: MUUD KALANDUSEGA SEOTUD MEETMED

ALAMEEDE 3.12.1. KALANDUSE RESTRUKTUREERIMISEGA KAASNEVAD SOTSIAALSED MEETMED

Määruse eelnõu kooskõlastati prioriteedi juhtkomisjonis kirjaliku protseduuriga 03. märtsil 2005. Auditit alustati 14.märtsil. Taotluste vastuvõtt on planeeritud 2005. aasta I poolaastasse peale meetme 3.9 rakendumist.

ALAMEEDE 3.12.2. UUTE TURGUDE LEIDMINE

Toimub määruse eelnõu väljatöötamine. Taotluste vastuvõtt on planeeritud 2005. aasta I poolaastasse.

2004. aasta jooksul ühtegi tagasimaksmise nõuet ei esitatud.

Vaideid esitati kokku 31.

Meetme 3.1 raames esitati 22 vaiet, millest rahuldati 9. 12 korral esitati vaie selle peale, et meetme tingimuste määramises sätestatud taotlusele esitatud nõuded ei olnud täidetud (STS § 19 lg 5 p 3); 4 korral ei olnud taotleja majanduslikult jätkusuutlik; 3 korral ei olnud esitatud kolme nõuetele vastavat hinnapakkumist. 1 korral esitati vaie järgmiste põhjuste peale: netokäive töötaja kohta väheneb, põhivara nimekirjas puudub 31.12.2003 seisuga soetamismaksumus; põllumajandusloomad puuduvad taotlemise hetkel; taotletava toetuse suurus ületab investeringu piirmäära.

Meetmes 3.2 esitati 2 vaiet, kumbagi neist ei rahuldatud. Vaided esitati järgmiste põhjuste peale: meetme tingimustes sätestatud taotlusele esitatud nõuded ei olnud täidetud (STS § 19 lg 5 p 3); taotleja tunnistati mittevastavaks (STS § 18).

Meetmes 3.3 esitati 4 vaiet, millest 1 rahuldati. Kahel juhul oli vaide esitamise põhjuseks see, et meetme tingimustes sätestatud taotlusele esitatud nõuded ei olnud täidetud (STS § 19 lg 5 p 3). Ühel juhul oli põhjuseks, et investering ei ole antud meetme raames toetatav ja tegemist on mitteabikõlbliku investeringuga.

Alameetmes 3.11.1 esitati 2 vaiet, millest 1 rahuldati. Vaiete põhjuseks olid, et ei ole esitatud kolme nõuetele vastavat hinnapakkumist ja meetme tingimustes sätestatud taotlusele esitatud nõuded ei ole täidetud (STS § 19 lg 5 p 3).

Alameede 3.11.2 raames esitati 1 vaie, see ka rahuldati. Vaide põhjuseks oli taotleja mittevastavaks tunnistamine (STS § 18).

REGIONAALARENG

Kolmanda prioriteedi raames esitati 2004. aastal 1015 taotlust, aasta lõpuks oli rahuldatud 582 taotlust (57% taotlustest), kuna osade (ala)meetmete (3.5, 3.10; 3.11.2; 3.11.4) raames pole taotluste menetlemine veel lõppenud, siis pole antud seis lõplik.

Kõige rohkem taotlusi esitati Tartumaalt (108 taotlust) ja Pärnumaalt (101 taotlust). Kõige vähem taotlusi esitati Hiiumaalt (32 taotlust). Üldiselt esitatakse suurematest maakondadest rohkem taotlusi ja väiksematest vähem, erandiks oli Ida-Virumaa Arvuliselt kõige rohkem taotlusi rahuldati Pärnumaal ja Tartumaal (72 taotlust). Kõige vähem rahuldati taotlusi Hiiumaalt (5 taotlust). Protsentuaalselt rahuldati kõige rohkem taotlusi Pärnumaalt (71% taotlustest) ja Valgamaalt (70% taotlustest), kõige vähem rahuldati Hiiumaalt esitatud taotlusi (16% taotlustest).

Meede 3.1: Investeeringud põllumajandustootmisse

Kõige rohkem taotlusi esitati Pärnumaalt (62 taotlust), järgnesid Tartumaa ja Lääne-Virumaa (48 taotlust). Kõige vähem taotlusi esitati Hiiumaalt (4 taotlust) ja Ida-Virumaalt (13 taotlust). Kõige rohkem taotlusi rahuldati Pärnumaalt (57 taotlust), järgnesid Tartumaa ja Lääne-Virumaa (45 taotlust). Arvuliselt kõige vähem taotlusi rahuldati Hiiumaalt (4 taotlust). Protsentuaalselt on rahuldatud taotluste osakaal taotluste koguarvust kõige kõrgem Hiiumaalt-, Valga- ja Läänemaal (100% taotlustest) ning kõige madalam Saaremaal (76% taotlustest) ja Harjumaal (88% taotlustest).

Meede 3.2: Põllumajandussaaduste töötlemise ja turustamise parandamise investeeringutoetus

Kõige rohkem taotlusi esitati Tartumaalt (15 taotlust), järgnes Harjumaa (9 taotlust). Ühtegi taotlust ei esitatud Hiiumaalt-, Järva- ja Raplamaalt. Kõige rohkem taotlusi rahuldati Tartumaalt (15 taotlust), järgnes Põlvamaa (6 taotlust). Kõige vähem taotlusi (1 taotlus) rahuldati Ida-Viru-, Lääne-, Pärnu-, Viljandi- ja Võrumaalt. 100protsendiliselt rahuldati taotlusi Põlva-, Valga-, Saare-, Ida-Viru-, Lääne-, Pärnu-, Viljandi- ja Võrumaalt. Protsentuaalselt kõige vähem rahuldati taotlusi Lääne-Virumaalt (40% taotlustest). Peamiseks põhjuseks, miks esitatud taotlused regionaalselt ebahühtlaselt jaotusid, on potentsiaalsete taotlejate ebahühtlane paiknemine, seega majandusgeograafilised tegurid. Pigem võib regionaalarengu seisukohalt hinnata positiivseks, et taotlusi esitati pea kõigist maakondadest.

Meede 3.3: Majandustegevuse mitmekesistamine maapiirkonnas

Kõige rohkem taotlusi esitati Tartumaalt (17 taotlust), järgnesid Valgamaa (11 taotlust) ja Lääne-Virumaa (10 taotlust). Ühtegi taotlust ei esitatud Läänemaal. Kõige rohkem taotlusi rahuldati Saare- ja Tartumaalt (9 taotlust). Kõige vähem taotlusi rahuldati Hiiumaalt (1 taotlus). 100protsendiliselt rahuldati taotlusi Järva- Rapla- ja Saaremaal. Protsentuaalselt kõige vähem rahuldati taotlusi Hiiumaalt (50% taotlustest) ja Tartumaalt (53% taotlustest). Objektivset hinnangut siinkohal anda on raske kuivõrd suure taotlejate arvu tõttu katkestati taotluste vastuvõtt küllaltki varakult. Olukorras, kus taotlusperiood oleks kauem kestnud, oleks suure tõenäosusega ka taotlusi rohkem esitatud ja regionaalne tasakaal muutunud.

Meede 3.5: Külade taastamine ja arendamine

Kõige rohkem taotlusi esitati Viljandimaalt (30 taotlust), järgnesid Jõgevamaa (29 taotlust) ja Lääne-Virumaa (27 taotlust). Kõige vähem taotlusi esitati Raplamaalt ja Hiiumaalt (12 taotlust).

Meede 3.10: Kalalaevastiku moderniseerimine ja uuendamine

Aruandlusperioodil esitati 39 taotlust, taotlusi oli võimalik esitada vaid PRIA Harju, Hiiumaalt, Lääne-, Ida-Viru, Lääne-Viru, Pärnu, Saare ja Tartu piirkondlikes büroodes. Maakondade lõikes esitati enam taotlusi Hiiumaalt (12 taotlust) ja Pärnumaalt (11

taotlust), samuti laekus taotlusi Saaremaalt (7 taotlust), Harjumaalt (5 taotlust) ja Läänemaalt (3 taotlust). Kõige vähem esitati taotlusi Ida-Virumaalt – 1 taotlus. Ühtegi taotlust ei laekunud Lääne-Virumaalt ja Tartumaalt. Kõige rohkem taotlusi rahuldati Pärnumaalt (9 taotlust).

Meede 3.11: Kalanduse käitlemisketi investeeringutoetuse meetmed

Aruandlusperioodil esitati kolme alameetme (3.11.1, 3.11.2 ja 3.11.4) raames kokku 55 taotlust. Alameetme 3.11.4 (sisevete kalanduse investeeringutoetus) taotlusi sai esitada vaid PRIA Pärnu, Lääne, Saare, Hiiu, Harju, Lääne-Viru, Ida-Viru ja Tartu piirkondlikes büroodes. Maakondade lõikes esitati meetme 3.11 raames enam taotlusi Ida-Viru-, Jõgeva-, Tartu- ja Viljandimaalt (7 taotlust igast maakonnast), Saaremaalt laekus 5 ja Pärnumaalt 4 taotlust. Ühtegi taotlust ei laekunud Järvamaalt. Kõige rohkem rahuldati taotlusi Ida-Virumaalt ja Saaremaalt (mõlemast 4 taotlust), järgnesid Lääne- ja Tartumaa (mõlemast 3 taotlust). Alameetmete 3.11.2 ja 3.11.4 rahuldatud taotluste arv muutub, sest taotluste menetlemine jätkub ka 2005. aastal.

Kokku esitati kolmanda prioriteedi raames taotlusi 87 288 392 euro suuruses summas. 2004. aasta lõpuks oli rahuldatud taotluste maht 39 583 228 eurot ja tegelikud väljamaksed 11 151 385 eurot (28%). Kõige suuremas mahus rahuldati Tartumaalt esitatud taotlusi 5 551 628 euro suuruses summas. Kõige väiksemas mahus rahuldati Hiiumaalt esitatud taotlusi 251 647 euro suuruses summas.

Projektide väljamaksete osatähtsus toetuste väljamaksete kogumahust on kõige suurem Järva maakonnas (50%) ja Hiiumaal (49%) ning kõige väiksem Saare maakonnas (8%). Kuna mitmete meetmete alt pole väljamakseid veel teostama hakatud, siis antud tulemuste esitamine ei anna ülevaadet sellest, milliseks kujuneb lõpptulemus. 2004. aasta lõpuks oli kõige rohkem väljamakstud projekte meetme 3.1 alt, kus 429st rahuldatud taotlusest oli väljamakstud 202. Kõige rohkem oli jõutud väljamakseid teha Saare maakonnas, kus oli välja makstud 82% rahuldatud taotluste mahust. Kõige vähem oli jõutud väljamakseid teha Harjumaal (30%).

VII MEETMETE RAKENDAMISEL ESINENUD PÕHIMÕTTELISED PROBLEEMID

Probleem	Parandusettepanek / soovitus	Ettepaneku / soovituse esitaja	Kasutusele võetavad / võetud abinõud
Struktuuriotetuse registri kesksüsteemi mitte rakendumine, mis oluliselt muudab keerukamaks arupärimistele vastamise, mille jaoks tuleb infot hankida siis igakord PRIAst	Likvideerida probleemid süsteemi paremaks rakendamiseks	Põllumajandus- ministeerium	Kesksüsteemi mitte funktsioneerimisest teada andmine Rahandusministeeriumile
Euroopa Komisjoni poolset ettepanekud Programmitäiendi täiustamiseks (lisada sekkumisvaldkondade koodide osatähtsused; välja tuua projektide hindamise ja vastavuse kriteeriumid, viidata ministri määrustele Programmitäiendi tekstis)	Likvideerida puudused	Euroopa Komisjon	Puudused likvideeritud

VIII ABI RAKENDAMISE TULEMUSLIKKUS

Rakendusasutus on esitanud ettepaneku Põllumajanduse ja maaelu arengu nõukogule meetme 3.1 "Investeeritud põllumajandustootmisse" skeemi muutmiseks. Nõukogu otsustas, et skeemi ei tohiks oluliselt muuta.

2004. aastal ei ole läbi viidud finantskontrolli ega ka hindamisi.

IX TOETUSE KASUTAMISE ÜHILDUVUS ÜHENDUSE HORISONTAALPOLIITIKATEGA

- **Infoühiskonna edendamine**

Enamikel meetmetel on mõju neutraalne. Meede 3.5: toetatakse avatud internetipunktide ehitamist, renoveerimist ja sisustamist; meede 3.6: võimalikud on mitmed sellesuunalised tegevused, sh telekommunikatsiooni infrastruktuuri ja infoühiskonna arendamine; meede 3.8: rakendamisel kasutatakse infotehnoloogilisi lahendusi; alameede 3.11.2: toetatakse tehnoloogiasse integreeritud infotehnoloogia soetamist; alameede 3.12.2: projektid võivad sisaldada interneti-põhist turundust.

- **Sooline võrdõiguslikkus**

Enamikele meetmetele on mõju neutraalne. Meede 3.3: aitab parandada eeskätt naiste tööhõivevõimalusi; meede 3.6: võimalikud on mitmed sellesuunalised või taolist mõju omavad tegevused;

- **Regionaalareng**

Ettevõtlastoetused kalandussektoris omavad märkimisväärset mõju rannikualade ja Lääne-Eesti saarestiku asustussüsteemi säilimisel. Meede 3.1: ebasoodsamates piirkondades (mis on sätestatud nõukogu määruse 1257/1999, artikliga 19) on toetuste määr kõrgem. Meede 3.2: investeeringutoetused, mis antakse äärealadel asuvatele

ettevõtetele, toetavad regionaalarengut. Meede 3.3: aitab kaasa maapiirkondade arengutaseme tõusule. Meede 3.4: rakendamiseks toetatakse põllumajandustootjaid ja erametsaomanikke, kelle tootmiskohad paiknevad taimekasvust ebasoodsa veerežiimiga aladel. Meede 3.5: aitab kaasa maapiirkondade arengutaseme tõusule. Projektide valikul hinnatakse muuhulgas investeeringu vastavust piirkonna üldistele arenguvajadustele. Meede edendab kohaliku infrastruktuuri arengut maapiirkonnas ning on kooskõlas programmi regionaalarengulise prioriteediga. Meede 3.6: aitab kaasa maapiirkondade arengutaseme tõusule. Meede 3.7: soodustab maapiirkondade arengut. Meede 3.8: tagatakse nõuande- ja teabeleviteenuste võrdne kättesaadavus kõigis maakondades. Alameede 3.11.2: aitab mitmekesistada tööhõivet maapiirkondades. Alameede 3.11.3: toetab kalandussektori tegevust rannikul ja maapiirkondades. Alameede 3.11.4: aitab tugevdada kalandussektori tegevust maapiirkondades.

Horisontaalpoliitikatega ühilduvus on tagatud läbi meetmete toetatavate eesmärkide.

LISA 1 – MEEDE 3.1 PÕLLUMAJANDUSTOOTMISE INVESTEERINGUTOETUS OBJEKTIDE LÕIKES

Periood 01.01.2004-31.12.2004

Kolmas prioriteet: Põllumajandus, kalandus ja maaelu

Tabelis esitatud summad on eurodes.

	Objektide arv rahuldatud taotlustel	Objektide arv välja-makstud taotlustel	Rahuldatud inves-teeringute maksumus	Toetus rahuldatud inves-teeringutele	selest EL	Toetatud inves-teeringute maksumus	Makstud toetus	selest EL
Piimatootmine	34	5	1 332 224	693 432	466 278	47 320	28 232	16 562
Lüpsimasinate, -seadmete ja -aparaatide ostmine ja paigaldamine	18	4	1 048 598	540 408	367 009	30 064	17 879	10 522
Piima transpordi, jahutuse ja säilitamise seadmete ostmine ja paigaldamine	16	1	283 625	153 023	99 269	17 256	10 354	6 040
Loomakasvatushoonete ja –rajatiste ehitamine, rekonstrueerimine ning seadmete ostmine ja paigaldamine	590	109	11 455 681	5 970 242	3 998 011	1 147 206	574 940	299 819
Loomade üleskasvatuse seadmete inkubaatorite, kiirgus- ja põrandasoojendite ostmine ja paigaldamine	388		27 528	15 134	9 635			
Sööda ettevalmistusmasinate ja -seadmete ostmine ja paigaldamine	13	4	469 133	243 479	164 527	108 969	60 077	38 470
Söödamikserite ja jaoturite ostmine ja paigaldamine	24	5	427 908	230 483	149 768	98 609	56 206	34 513
Jootmiseseadmete ostmine ja paigaldamine	100	90	33 811	17 113	11 834	5 916	2 958	2 071
Allapanulaoturite ostmine ja paigaldamine								
Sõnniku ja läga eemaldamise seadmete ostmine ja paigaldamine	13	2	210 148	106 934	73 552	16 377	8 189	5 732

Karjatamiseseadmete ostmine ja paigaldamine								
Laudasiseste veevarustuse- ja kanalisatsiooniseadmete ostmine ja paigaldamine								
Biopuhastusseadmete ostmine ja paigaldamine								
Laudasiseste elektri- ja ventilatsiooniseadmete, sh ventilaatorite ning kliima- ja automaatikaseadme	7	3	49 649	24 825	17 377	7 375	3 688	2 581
Veiselauda, lüpsiplatsi või piima esmase jahutuse/säilituse ruumi ehitamine	15	3	4 678 303	2 444 159	1 625 613	652 130	311 061	216 452
Veiselauda, lüpsiplatsi või piima esmase jahutuse/säilituse ruumi rekonstrueerimine	2		846 034	423 017	296 112			
Sigala või söödaköögi ehitamine	1		67 331	40 399	23 566			
Sigala või söödaköögi rekonstrueerimine	6		1 683 028	904 629	589 060			
Lambalauda ehitamine								
Lambalauda rekonstrueerimine	1		599 996	299 977	209 984			
Söödahoidla ehitamine või rekonstrueerimine	4	1	552 172	276 086	193 260	232 189	116 095	81 266
Põrandasoojendite ostmine ja paigaldamine või rekonstrueerimine								
Desinfektsioonivannide ehitamine või rekonstrueerimine								
Loomade maha- ja pealeladimise rajatiste ehitamine või rekonstrueerimine								
Sõnnikuhoidla ehitamine	14		1 439 277	754 480	503 747			
Sõnnikuhoidla rekonstrueerimine	2	1	371 364	189 528	129 977	25 640	16 666	8 974
Tõuloomade ostmine	398	266	455 245	239 369	159 336	290 887	146 915	101 811
Veiste ostmine	348	216	448 470	235 643	156 965	284 117	143 191	99 441
Sigade ostmine								
Lammaste ostmine	50	50	6 775	3 726	2 371	6 770	3 724	2 370
Taimekaitse, sõnnikulaotus ja seemnekasvat	61	30	1 598 621	875 103	558 491	882 676	497 985	308 937

Taimekaitsepretside ostmine	48	24	1 185 545	639 275	414 451	688 058	379 567	240 820
Sõnnikulaoturite ostmine	10	5	375 972	217 276	131 053	191 278	116 748	66 947
Seemnepuhastite, -sorteeride ja puhistite ning pakendusseadmete ostmine ja paigaldamine	3	1	37 105	18 552	12 987	3 339	1 670	1 169
Taimikasvatust	3 630	382	31 300 432	13 889 631	9 652 854	14 462 873	6 417 045	4 468 418
Traktorite ostmine	186	95	11 258 014	5 018 213	3 492 371	5 696 363	2 539 948	1 769 051
Mullaharimisriistade või masinate ostmine	146	60	1 881 603	841 070	584 739	813 781	367 837	255 012
Külvi- või istutusmasinate ostmine	81	39	2 447 246	1 065 365	742 466	1 208 175	535 250	371 714
Väetusmasinate või seadmete ostmine ja paigaldamine	39	14	264 091	116 899	81 521	85 335	39 038	27 326
Niisutusmasinate või seadmete, sh kasvuhoonetesse ning istandikesse, ostmine ja paigaldamine	7	2	34 836	15 552	10 657	5 263	2 105	1 473
Teraviljakombainide ja nende lisaseadmete ostmine	47	28	5 426 319	2 336 359	1 630 910	3 307 915	1 445 560	1 007 573
Rohusöötade koristusmasinate ostmine	215	121	4 125 807	1 830 544	1 278 052	2 356 505	1 055 599	736 949
Kartuli, köögi- või söödajuurviljade koristusmasinate ostmine	10	1	391 151	167 556	115 264	9 906	3 963	2 774
Linakoristusmasinate ostmine								
Saagi koristusjärgse töötlemise masinate või seadmete ostmine ja paigaldamine	16	7	525 666	241 883	167 491	229 235	99 007	69 305
Viljahoidla seadmete ostmine ja paigaldamine	8	3	94 652	44 763	31 334	9 685	3 874	2 712
Hoidlasiseste elektri- ja ventilatsiooniseadmete, sh ventilaatorite ning kliima- ja automaatikaseadmete	6	2	195 425	87 757	61 430	58 854	23 541	16 479
Hoidlaseadmete (sh seadmed sorteerimiseks, puhastamiseks ja pakendamiseks) ostmine ja paigaldamine	2 809	1	586 023	306 776	199 832	8 613	3 445	2 412
Kasvuhoonetehnika ostmine ja paigaldamine	2		156 090	62 436	43 705			

Kasvuhoonesiseste elektri- ja ventilatsioonisüsteemide ostmine ja paigaldamine								
Metallpunkrite ja viljatornide, sh ventileeritavad, ostmine ja paigaldamine või rekonstrueerimine	5		140 170	63 023	44 116			
Mineraalväetiste hoidla ehitamine või rekonstrueerimine								
Teravilja (sh seemnevilja) ja peenseemnete hoidla ehitamine või rekonstrueerimine	5	1	439 848	187 469	131 228	61 722	24 689	17 282
Kartulihoidla ehitamine või rekonstrueerimine	1	1	94 313	37 725	26 408	94 313	37 725	26 408
Köögiviljahoidla või pakenduskoja ehitamine või rekonstrueerimine	3		575 504	267 125	180 311			
Lilled ja istutusmaterjali hoidlate ehitamine ja rekonstrueerimine								
Kasvuhoone ehitamine või rekonstrueerimine	12		334 283	142 026	98 392			
Põllumajandussaaduste kuivati ehitamine või rekonstrueerimine	32	7	2 329 389	1 057 091	732 628	517 209	235 463	161 948
Põllumajandustootmise mitmekesistamine	286 727	13 357	474 682	263 723	165 901	63 229	32 202	21 894
Sertifitseeritud või kontrollitud viljapuu istikute ostmine	74 000		245 932	147 559	86 076			
Sertifitseeritud või kontrollitud marjapõõsa istikute ostmine	1 001	1 001	9 587	5 417	3 355	9 587	5 417	3 355
Sertifitseeritud või kontrollitud marjaistikute ostmine	211 710	12 350	104 801	52 379	36 443	1 905	615	430
Ilupuude või põõsaste paljundusmaterjali ostmine	1	1	36 850	18 425	12 897	36 850	18 425	12 897
Istandike piirdeaedade või -konstruktsioonide ostmine ja paigaldamine								
Istandike hooldamiseks vajalike masinate ja seadmete ostmine	8	5	30 440	15 668	10 654	14 887	7 745	5 210

Puuviljade või marjade koristusmasinate või -seadmete ostmine								
Puuviljade või marjade järelpuhastite või sorteeride ostmine ja paigaldamine								
Puuviljade või marjade kuivatite ostmine ja paigaldamine, ehitamine või rekonstrueerimine								
Puuviljade, marjade või seente jahutite või külmutite ostmine ja paigaldamine, ehitamine või rekonstrueerimine	1		7 382	4 429	2 584			
Puuviljade, marjade või seente hoidlate ehitamine või rekonstrueerimine								
Seenekasvatustobjektide ostmine ja paigaldamine või rekonstrueerimine								
Mesilastarude või mesindusinventari ostmine	6		39 690	19 845	13 892			
Energiavõsa hooldamiseks ja lõikamiseks vajalike masinate või seadmete ostmine								
Infrastruktuuri süsteemide ehitamine ja rekonstrueerimine (k.a liitumistasud	7	1	86 277	48 963	30 197	8 016	4 008	2 806
Veevärgi- ja kanalisatsioonitorustiku, joogiveekaevu või veepuhastusrajatise ehitamine või rekonstrueerimine	2	1	16 088	8 044	5 631	8 016	4 008	2 806
Olemasoleva veevarustuse- ja kanalisatsioonivõrguga liitumine								
Pumplate ehitamine või rekonstrueerimine või sinna juurde kuuluvate seadmete ostmine								
Elektriseadmete ostmine ja paigaldamine	1		7 117	3 558	2 491			
Olemasoleva elektrivõrguga liitumine	2		5 394	3 106	1 888			
Erasteede ehitamine või rekonstrueerimine või teerajatiste: sildade või truupeide ehitamine või rekonstrueerimine	2		57 678	34 254	20 187			

Reovete puhastussüsteemi ehitamine või rekonstrueerimine								
Projektide ettevalmistavad tööd	316	139	224 367	104 294	71 702	93 077	42 787	29 564
Projekteerimistööd	18	2	27 536	14 186	9 288	1 700	920	543
Ehitusgeoloogilised ja -geodeetilised uurimistööd	4		1 785	892	625			
Avalduse ja äriprojekti koostamine	294	137	195 047	89 215	61 789	91 377	41 867	29 021
Kokku	291 763	14 289	46 927 529	22 084 758	15 102 770	16 995 285	7 744 114	5 249 810

LISA 2 – MEEDE 3.2 PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TÖÖTLEMISE JA TURUSTAMISE PARANDAMISE INVESTEERINGUTOETUS OBJEKTIDE LÕIKES

Periood 01.01.2004-31.12.2004

Kolmas prioriteet: Põllumajandus, kalandus ja maaelu

Tabelis esitatud summad on eurodes.

	Objektide arv rahuldatud taotlustel	Objektide arv välja-makstud taotlustel	Rahuldatud inves-teeringute maksumus	Toetus rahuldatud inves-teeringutele	sellest EL	Toetatud inves-teeringute maksumus	Makstud toetus	sellest EL
Piimatöötlemine	24		5 065 159	2 024 892	1 417 424			
Piima ja piimatoodete käitlemise ehitiste ehitamine ja rekonstrueerimine	3		1 640 491	656 196	459 337			
Piima ja piimatoodete käitlemise seadmete ja tehnoloogiliste liinide (sh külmatootmiseseadmete, paiksete kütteseadmete ning piimaveohaagiste ja –tsisternide) ostmine ja paigaldamine	21		3 424 668	1 368 696	958 087			
Kvaliteedi- ja kontrollisüsteemide ostmine								
Jäätmekäitlusrajatiste ja hügieeninõuete täitmise tagamiseks vajalike rajatiste ehitamine ja rekonstrueerimine								
Jäätmekäitlusseadmete ja tehnoloogiliste liinide, sh hügieeninõuete täitmise tagamiseks vajalike seadmete ostmine ja paigaldamine								
Keskkonna parandamisega seotud investeeringud, sh vee ja õhu puhastamise ja korduvkasutamise seadmete ostmine								
Lihatöötlemine	81		11 182 856	4 217 358	2 952 150			
Liha ja lihatoodete käitlemise ehitiste ehitamine ja rekonstrueerimine	9		5 563 633	1 979 497	1 385 648			

Liha ja lihatoodete käitlemise seadmete ja tehnoloogiliste liinide, sh külmatootmiseseadmete ja paiksete kütteseadmete, ostmine ja paigaldamine	67	4 320 025	1 728 009	1 209 607			
Kvaliteedi- ja kontrollisüsteemide ostmine							
Tapamajade ja jäätmekäitlusrajatiste ehitamine ja rekonstrueerimine	4	1 244 874	488 121	341 685			
Jäätmekäitlusseadmete ja tehnoloogiliste liinide ostmine ja paigaldamine	1	54 325	21 730	15 211			
Keskkonna parandamisega seotud investeeringud, sh vee ja õhu puhastamise ja korduvkasutamise seadmete ostmine							
Teraviljatöötlamine	9	633 447	253 378	177 365			
Teravilja ja teraviljatoodete käitlemise ehitiste ehitamine ja rekonstrueerimine							
Teravilja ja teraviljatoodete käitlemise seadmete ja tehnoloogiliste liinide, sh paiksete kütteseadmete ostmine ja paigaldamine	9	633 447	253 378	177 365			
Kvaliteedi- ja kontrollisüsteemide ostmine							
Jäätmekäitlusrajatiste ehitamine ja rekonstrueerimine							
Jäätmekäitlusseadmete ja tehnoloogiliste liinide ostmine ja paigaldamine							
Keskkonna parandamisega seotud investeeringud, sh vee ja õhu puhastamise ja korduvkasutamise seadmete ostmine							
puu- ja köögivilja ning marjade töötlemine	9	2 968 249	1 151 516	806 061			
Puu- ja köögivilja ning marjade käitlemise ehitiste ehitamine ja rekonstrueerimine	1	1 117 262	446 905	312 833			
Puu- ja köögivilja ning marjade käitlemise seadmete ja tehnoloogiliste liinide, sh külmatootmiseseadmete ja paiksete kütteseadmete, ostmine ja paigaldamine	6	1 426 422	534 785	374 350			
Kvaliteedi- ja kontrollisüsteemide ostmine							
Jäätmekäitlusrajatiste ehitamine ja rekonstrueerimine							

Jäätmekäitlusseadmete ja tehnoloogiliste liinide ostmise ja paigaldamine							
Keskkonna parandamisega seotud investeeringud, sh vee ja õhu puhastamise ning korduvkasutamise seadmete ostmise	2	424 565	169 826	118 878			
Projektide ettevalmistavad tööd	31	154 255	60 672	42 470			
Kavandatava investeeringuobjektiga seotud projekteerimistööde käibemaksuta maksumus	10	123 931	49 148	34 403			
Kavandatava investeeringuobjekti projekteerimiseks vajalike ehitusgeoloogiliste ja –geodeetiliste uurimistööde käibemaksuta maksumus	1	288	115	81			
Investeeringutoetuse avalduse ja äriprojekti ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud tööde ja teenuste käibemaksuta maksumus	20	30 036	11 410	7 987			
Kokku	154	20 003 965	7 707 816	5 395 471			

LISA 3 – MEEDE 3.3 MAJANDUSTEGEVUSE MITMEKESISTAMINE MAAPIIRKONNAS OBJEKTIDE LÕIKES

Periood 01.01.2004-31.12.2004

Kolmas prioriteet: Põllumajandus, kalandus ja maaelu

Tabelis esitatud summad on eurodes.

	Objektide arv rahuldatud taotlustel	Objektide arv väljamakstud taotlustel	Rahuldatud inves-teeringute maksumus	Toetus rahuldatud inves-teeringutele	sellest EL	Toetatud inves-teeringute maksumus	Makstud toetus	sellest EL
Turistide teenindamiseks vajalikud ehitised	57		4 737 952	2 323 393	1 626 375			
turistide teenindamiseks vajalike ehitiste ehitamine	19		2 657 764	1 314 885	920 419			
turistide teenindamiseks vajalike ehitiste rekonstrueerimine	28		1 962 669	949 892	664 924			
majutus- ja toitlustusnõuete täitmiseks vajalikud seadmed	10		117 519	58 616	41 031			
Käsitöönduslik ettevõtlus	29		1 103 870	525 337	367 736			
Käsitööks vajalike hoonete ehitamine	4		513 945	235 669	164 968			
Käsitööks vajalike hoonete rekonstrueerimine	3		264 703	132 351	92 646			
Käsitööks vajalike seadmete ostmine	22		325 222	157 317	110 122			
Teeninduslik ettevõtlus	44	1	4 543 143	2 144 150	1 500 905	5 835	2 918	2 042
Laohoonete, kuivatite ja hoidlate ehitamine	4		206 233	103 116	72 181			
Laohoonete, kuivatite ja hoidlate rekonstrueerimine	3		557 679	274 823	192 376			
Laohoonete, kuivatite ja hoidlate seadmete ostmine ja paigaldamine	17		1 941 961	949 343	664 540			
Põllumajandusmasinate ostmine (v. a. traktorid)								
Põllumajandus- ja metsatehnika, sõidukite ja kodutehnika remondiks vajalike hoonete ehitus	1		324 703	100 000	70 000			
Põllumajandus- ja metsatehnika, sõidukite ja kodutehnika remondiks vajalike hoonete rekonstrueerimine	2		225 997	112 999	79 099			

Põllumajandus- ja metsatehnika, sõidukite ja kodutehnika remondiks vajalike seadmete ostmine	8		13 567	6 784	4 749			
Teenindusettevõtte hoone ehitamine	1		189 270	94 635	66 244			
Teenindusettevõtte hoone rekonstrueerimine								
Teenindusettevõtete seadmete ja spetsiaalsisustuse ostmine								
Puidu töötlemise seadmete ostmine/puiduhakke seadmed, saepuru ja hakke briketeerimisseadmed, grillsöe valmistamise seadmed, halupuidu tükeldamise ja lõhkumise seadmed, katusekatte laastude ja sindlite valmistamise seadmed	7	1	869 026	402 449	281 714	5 835	2 918	2 042
Laste- ja hoolekandeaasutuse hoone ehitamine	1		214 706	100 000	70 000			
Laste- ja hoolekandeaasutuse hoone rekonstrueerimine								
Laste ja hoolekandeaasutuse spetsiaalsisustuse ostmine								
Põllumajandusvaldkonnale lähedaste tegevuste arendamine								
Tootmishoonete ehitamine								
Tootmishoonete rekonstrueerimine								
Toidu töötlemise ja pakendamise tehnoloogiliste liinide seadmed (sh. külmutusseadmed)								
Projektide ettevalmistavad tööd	51	1	67 369	35 282	23 356	383	192	134
Kavandatava investeeringuobjektiga seotud projekteerimistööde käibemaksuta maksumus	12		38 954	19 477	13 634			
Kavandatava investeeringuobjekti projekteerimiseks vajalike ehitusgeoloogiliste ja –geodeetiliste uurimistööde käibemaksuta maksumus								
Investeeringutoetuse avalduse ja äriprojekti ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud tööde ja teenuste käibemaksuta maksumus	39	1	28 159	13 888	9 722	383	192	134
Kokku	181	2	10 452 334	5 028 162	3 518 371	6 219	3 109	2 177

LISA 4 – MEEDE 3.10 KALALAEVASTIKU MODERNISEERIMINE JA UUENDAMINE OBJEKTIDE LÕIKES

Periood 01.01.2004-31.12.2004

Kolmas prioriteet: Põllumajandus, kalandus ja maaelu

Tabelis esitatud summad on eurodes.

	Objektide arv rahuldatud taotlustel	Objektide arv välja-makstud taotlustel	Rahuldatud inves-teeringute maksumus	Toetus rahuldatud inves-teeringutele	sellest EL	Toetatud investeeringute maksumus	Makstud toetus	sellest EL
Kalalaevastiku uuendamine	6		1 229 762	491 905	344 333			
Laeva ehitamine								
Laeva ostmine	6		1 229 762	491 905	344 333			
Kalalaevastiku moderniseerimine	48		1 003 462	401 384	280 969			
Laevakeretööd	8		117 813	47 125	32 987			
Laeva olmeruumide (sh. meeskonnaruumid) ümberehitamine	3		20 771	8309	5816			
Kala käitlemisel kasutatavate ruumide ümberehitamine								
Kala käitlemiseks ja säilitamiseks vajalike seadmete ostmine ja paigaldamine	1		10 827	4331	3032			
Peatekil paiknevate seadmete (vintsid, tõstukid jms.) ostmine ja paigaldamine	1		128	51	36			
Peatekil asuvate tekiehitiste ümberehitamine	2		20 292	8117	5682			
Päästevahendite (päästepaadid, -vestid, signaalraketid jms.) ostmine ja paigaldamine	2		10 986	4395	3076			
Tuletõrjevahendite- ja avariivarustuse (tuletõrjepumbad, -voolikud, häiresüsteemid jms.) ostmine ja paigaldamine	2		17 416	6966	4876			
Sidevahendite ostmine ja paigaldamine	2		27 674	11 069	7749			
Navigatsioonisüsteemide ja sinna juurde kuuluva tarkvara (asukoha määramise seadmed, kompassid, arvutid, elektroonilised kaardid jms.) ostmine ja paigaldamine	8		65 655	26 261	18 383			
Masinaruumide ümberehitus, sinna juurde	3		47 652	19 061	13 343			

kuuluvate seadmete ostmine ja paigaldamine							
Kalalaeva tehnosüsteemide (elektri-, ballasti-, sanitaarsüsteemid jms.) ja torustike ümberehitamine	4		31 140	12 456	8719		
Keskkonnakaitsevahendite (reovee kogumismahutid, olmeprügi sh. toidujäätmete kogumisvahendid jms.) ostmine ja paigaldamine	5		10 187	4075	2853		
Peamasina ümberehitus või kapitaalremont eeldusel, et kalalaeva koguvõimsus ei suurene ning teostatavad remonttööd teostatakse projektdokumentatsiooni alusel	5		569 855	227 942	159 559		
Selektiivsete püügivahendite ostmine	2		53 066	21 226	14 858		
Ettevalmistavad tööd	10		9267	3707	2595		
Kavandatava investeeringuobjektiga seotud projekteerimistööde maksumus	2		5496	2199	1539		
Kavandatava investeeringuobjekti projekteerimiseks vajalike ehitusgeoloogiliste ja geodeetiliste uurimistööde maksumus							
Investeeringutoetuse vormikohaste avalduse ja arengukava ning neis esitatud andmeid tõendavate dokumentide koostamiseks tellitud tööde ja teenuste maksumus	8		3771	1508	1056		
Kokku	64		2 242 492	896 996	627 897		

LISA 5 – MEEDE 3.11 KALANDUSE KÄITLEMISKETI INVESTEERINGUTOETUSE MEETMED OBJEKTIDE LÕIKES

Periood 01.01.2004-31.12.2004

Kolmas prioriteet: Põllumajandus, kalandus ja maaelu

Tabelis esitatud summad on eurodes.

	Objektide arv rahuldatud taotlustel	Objektide arv välja-makstud taotlustel	Rahuldatud investeeringute maksumus	Toetus rahuldatud investeeringutele	sellest EL	Toetatud investeeringute maksumus	Makstud toetus	sellest EL
3.11.1 Kala- ja vesiviljelussaaduste töötlemise investeeringutoetus	63	2	6 131 907	3 012 577	2 108 803	44 755	22 377	15 664
Kala- ja vesiviljelustoodete käitlemise hooned või rajatised	41	1	5 256 381	2 578 880	1 805 215	43 477	21 738	15 217
Kala- või vesiviljelustoodete käitlemise hoone või rajatise ehitamine	2		606 508	295 163	206 614			
Kala- või vesiviljelustoodete käitlemise hoone või rajatise rekonstrueerimine	2		951 198	475 599	332 919			
Kala- ja vesiviljelustoodete käitlemise seadmete ja tehnoloogiliste liinide (sh. puhastusseadmed, külmatootmiseseadmed, veevarustussüsteemid, energeetikasüsteemid või pakkeliinid) ostmine ja paigaldamine	36	1	3 666 952	1 792 256	1 254 579	43 477	21 738	15 217
Kvaliteedikontrolliks vajalike seadmete sh. integreeritud infotehnoloogia ostmine ja paigaldamine								
Paiksete kütteseadmete ostmine ja paigaldamine	1		31 723	15 862	11 103			
Kala- ja vesiviljelustoodete käitlemiseks vajalikud masinad	16		868 112	429 990	300 993			
Külmikveokite ostmine	9		797 114	394 491	276 144			

Laotõstukite ostmine	7		70 998	35 499	24 849			
Jäätmekäitlus								
Jäätmekäitlusehitiste ehitamine								
Jäätmekäitlusehitiste rekonstrueerimine								
Jäätmekäitlusseadmete ja tehnoloogiliste liinide ostmine ja paigaldamine								
Projektide ettevalmistavad tööd	6	1	7414	3707	2595	1278	639	447
Projekteerimistööd								
Ehitusgeoloogilised ja –geodeetilised uurimistööd								
Avalduse ja äriprojekti koostamine	6	1	7414	3707	2595	1278	639	447
3.11.2 Vesiviljeluse investeringutoetus	35		1 530 164	854 838	535 557			
Vesiviljelushooned ja rajatised	15		1 488 169	830 676	520 859			
Vesiviljeluse hoone või rajatise ehitamine	6		916 665	514 347	320 833			
Vesiviljeluse hoone või rajatise rekonstrueerimine	3		418 084	232 434	146 329			
Vesiviljeluse hoone või rajatise juurde kuuluvate seadmete ostmine ja paigaldamine	5		131 882	70 972	46 159			
Vesiviljeluse hoone või rajatise juurde kuuluvate juhtimissüsteemide (hapniku mõõtmise süsteemid, PH mõõturid, integreeritud infotehnoloogia jms.) ostmine ja paigaldamine	1		21 538	12 923	7538			
Kalakasvatussumbad ja plastikbasseinid								
Kalakasvatussumpade ostmine ja paigaldamine								
Plastikbasseinide ostmine ja paigaldamine								
Kalakasvatussumpade hooldamisseadmete (ujuvplatvormid,								

tõstukid, kalapumbad jms.) ostmine							
Kalakasvatussumpade teeninduspaatide (maksumuses kuni 25 565 eurot/paat) ostmine							
Vesiviljelussaaduste esmatöötlemisseadmed ja -vahendid							
Esmatöötlemisseadmete ja – vahendite ostmine ja paigaldamine							
Transpordikonteinerite (koos vajalike seadmetega) ostmine ja paigaldamine							
Veepuhastushooned ja -rajatised	2		13 175	7905	4611		
Veepuhastusehitiste ehitamine	1		12 236	7341	4282		
Veepuhastusehitiste rekonstrueerimine							
Veepuhastusehitistega kaasnevate seadmete ostmine ja paigaldamine	1		939	564	329		
Vesiviljelusehitiste valvesüsteemid	1		2550	1530	893		
Vesiviljelusehitiste juurde kuuluvate valvesüsteemide ostmine ja paigaldamine	1		2550	1530	893		
Projektide ettevalmistavad tööd	17		26 270	14 727	9194		
Projekteerimistööd	7		20 547	11 611	7191		
Ehitusgeoloogilised ja –geodeetilised uurimistööd	2		598	340	209		
Avalduse ja äriprojekti koostamine	7		4857	2615	1700		
Keskkonnamõju hindamine	1		268	161	94		
3.11.4 Sisevete kalanduse investeeringutoetus							
Sisevete kalalaevastiku uuendamine							
Laeva ehitamine							
Laeva ostmine							
Sisevete kalalaeva moderniseerimine							
Laevakeretöö tegemine							
Mootorite ostmine ja paigaldamine							
Kala säilitamiseks kasutatavate ruumide							

ümberehitamine								
Kala säilitamiseks vajalike seadmete ostmine ja paigaldamine								
Laeval paiknevate seadmete (vintsid, tõstukid, jms.) ostmine ja paigaldamine								
Tekiehitiste ja olmeruumide ümberehitamine								
Päästevahendite ostmine ja paigaldamine								
Tuletõrje- ja avariivarustuse ostmine ja paigaldamine								
Sidevahendite ostmine ja paigaldamine								
Navigatsiooniseadmete (asukoha määramise seadmed, kompassid, arvutid, elektroonilised kaardid jms.) ostmine ja paigaldamine								
Masinaruumide ümberehitus, sinna juurde kuuluvate seadmete ostmine ja paigaldamine								
Laevasüsteemide (elektri-, sanitaarsüsteemid jms.) ja torustike ümberehitamine								
Keskkonnakaitsevahendite (reovee kogumismahutid, olmeprügi sh. toidujäätmete kogumisvahendid jms.) ostmine ja paigaldamine								
Projektide ettevalmistavad tööd								
Projekteerimistööd								
Avalduse ja äriprojekti koostamine								
Kokku	98	2	7 662 071	3 867 415	2 644 360	44 755	22 377	15 664